БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 186 (18.064). • 12 август 1981 йил, чоршанба • Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети «1981—1985 йилларда энг зарур моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва аҳолининг шу молларга бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондиришга доир тадбирлар тўғрисида» ҳамда «1981—1985 йилларда харидоргир моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини ошириш ва хилини яхшилаш тадбирлари ҳақида» қарорлар қабул қилдилар.

КПСС XXVI съезднинг халқ моддий ва маданий турмуш даражасини муттасил юксалтириш тўғрисидаги қарорлари амалда рўёбга чиқарилишини таъминлаш мақсадида «1981—1985 йилларда энг зарур моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва аҳолининг шу молларга бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондиришга доир тадбирлар тўғрисида»ги қарорда мазкур молларни ишлаб чиқаришни жадал ривожлантириш комплекс тадбирлари кўзда тутилган. Жумладан, СССР министрликлари ва идораларига ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1981—1985 йилларда ип-газламалар ва улардан тикилган буюмлар, трикотаж буюмлари ва пайпоқлар, газлама типидаги нотўқима материаллар, ип газламадан тайёрланган товарлар, резина пойабзали, совун, синтетик кир ювиш воситалари ва энг зарур бошқа моллар ишлаб чиқариш, шунингдек, химиявий тола ва иплар, бўёқлар ва ана шу молларни тайёрлаш учун зарур бўлган баъзи материалларни тайёрлаш, уларнинг сифати ва хилини яхшилаш юзасидан топшириқлар белгиланди.

Қарорда ип газламалар ва нотўқима материаллар ишлаб чиқаришни ривожлантириш юзасидан кўзда тутилган тадбирлар 1985 йилда 1980 йилдагига қараганда 31 процент кўп ип газламани аҳолига сотиш учун чиқариш ва ундан кийим-кечак тайёрлаш имконини беради. Ип газламадан ва аралаш калавада ички трикотаж кийим ишлаб чиқариш 37 процент, синтетик кир ювиш воситалари ишлаб чиқариш 1,5 баравар кўпаяди.

Чақалоқлар ва ясли ёшидаги болалар учун ички кийим, гулқоғозлар, резина пойабзал, дафтарлар, қаламлар, атир совун, чой ва бошқа моллар ишлаб чиқариш анча кўпаяди.

СССР Енгил саноат министрлиги билан иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1981—1985 йилларда бўш меҳнат ресурслари бўлган шаҳарлар ва район марказларида калава, газлама, пайпоқ ва трикотаж буюмлар ишлаб чиқарувчи кам қувватли ихтисослаштирилган корхоналар (ип-газлама ва трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаларининг филиаллари) қурилишини таъминлаш таклиф этилди.

Ип газлама саноати корхоналаридаги эскириб қолган станокларни ва машиналарни янги серунум машина-ускуналар билан алмаштириш топшириқлари белгиланди. СССР Ўрмон, Целлюлоза-қоғоз ва Ёғоч-эслик саноати министрлигига 1981—1985 йилларда гулқоғозлар ва ип газламадан тайёрланган товарлар ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш, уларнинг сифатини яхшилаш ва хилларини кенгайтириш тадбирларини ишлаб чиқиб, амалга ошириш топширилди.

«1981—1985 йилларда харидоргир моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини ошириш ва хилини яхшилаш ҳақида»ги қарорда СССР министрликлари ва идоралари билан иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига бир қанча маданий-маиший ва хўжалик моллари ишлаб чиқариш юзасидан топшириқлар белгиланди. Ана шу топшириқларга мувофиқ 1985 йилда рангли тасвирда кўрсатадиган телевизорлар ишлаб чиқариш 2,3 баравар, кассетали магнитофонлар 2,2 баравар, автомат ва ярим автомат кир ювиш машиналари 1,6 баравар, камерасининг сиғими 200 кубодециметр ва ундан ортиқ бўлган холодильниклар 1,7 баравар, мотоциклар ва мотороллерларнинг запас қисмлари 1,5 баравар ортади.

Электрон кварц соатлар, кўзгули фотоаппаратлар, сирланган пўлат ва чинни фаянс идишлар, бог ва томорқаларда ишлатиладиган асбоб-анжомлар, лак-бўёқ материаллари, болалар техника ижодиёти буюмлари ва бошқа буюмлар ишлаб чиқариш анча кўпаяди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига республика территориясида жойлашган ва улар қайси идорага бўйсунишидан қатъи назар бирлашмаларга (корхоналарга) энг оддий маданий-маиший ва хўжалик молларини республика аҳолисининг шу молларга бўлган эҳтиёжларини тўлиқ қондирадиган ҳажмда, уларни савдо ташкилотларининг буюртмаларига биноан республикадан ташқарига олиб чиқиб кетишини ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқариш топшириқларини белгилаш ҳуқуқи берилди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети бир-биридан унча фарқ қилмайдиган рўзғор машина ва приборларининг ҳар хил моделларини кўп миқдорда ишлаб чиқарилишига йўл қўйиб бўлмайди деб ҳисоблаб, маданий-маиший ва рўзғор молларининг айрим турлари ишлаб чиқарилишининг аҳволи ва уни ривожлантириш учун ҳамда аҳолининг ана шу молларга бўлган эҳтиёжи тўлиқ қондирилиши учун масъулиятли бўлган СССРнинг бош

(Давоми иккинчи бетда).

ДЎСТЛАР МАСЛАҲАТИ — ОЛТИНДАН ҚИММАТ

МУСОБАҚАДОШ ОЗАРБАЙЖОН, ТОЖИКИСТОН, ТУРКМАНИСТОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАСИ АЪЗОЛАРИ РЕСПУБЛИКАМИЗ ДАЛАЛАРИГА ЧИҚИБ, МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРМОҚДАЛАР

МИЛЛИОНЛАРНИНГ ОВҚАТЛАНИШ ЖОЙИ

Ригадаги В. И. Ленин номли ВЭФ электротехника заводи ҳузуридаги умумий овқатланиш комбинати коллективи яхши ном чиқарган. Йигирма бешта ошхона ва буфетларда ошпазлар хўрандаларга хилма-хил таомларни тавсия қилади. Бутерброд, мева шарбати, кондитерлик маҳсулотлари сотадиган автоматлар ўрнатилган кафелар кечаю-кундуз ишлаб туради. Яқинда бу ерда чаллакхона очилди, у бир соатда минтга яқин кишини тотли таом билан таъминлай олади. Ишга келаётганда заводдаги кулинария магазинига маҳсулот учун буюртма бериш, сменадан сўнг уни олиш мумкин.

Коммунистик партия ва Совет давлати мамлакатимизда аҳолининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини ҳар томонлама қондириши зарур бўлган хизмат кўрсатиш соҳасини ривожлантиришга жиддий аҳамият бермоқдалар. Ўнинчи беш йиллик давомида заводлар, фабрикалар ва қурилишлардаги «овқатланиш цехларининг ўзидагина ўринлар сони 1,4 миллиондан зиёдроқ кўпайди. Ҳар куни 105 миллион киши умумий овқатланиш корхоналари хизматидан фойдаланади.

«Партия ўн биринчи беш йилликда ва умуман саксоничи йилларда халқ фаровонлигини юксалтиришнинг кенг программасини илгари сурмоқда, — деб таъкидлади ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида. — Бу программа совет кишилари ҳаётининг ҳамма томонларини — истеъмол ва уй-жой, маданият ва дам олиш, меҳнат ва турмуш шароитларини яхшиланиш ўз ичига олади». Партия съезди белгилаб берган планлар, шунингдек, савдо хизмати кўрсатиш даражасини оширишни, ишчилар, хизматчилар, колхозчилар, ўқувчиларни иссиқ овқат билан таъминлашни ҳам кўзда тутади.

СССРда ташкил этилган умумий овқатланиш корхоналари тармоғи социалистик турмуш тарзининг характерли белгисидир. В. И. Ленин намунали йўлга қўйилган ошхоналарни турмуш ижтимоий тузилишининг бошқа шакллари билан бир қаторда «коммунизм куртаклари» деб атаган эди. Фабрика-ошхонани ёрдамчи эмас, балки асосий цех деб ҳисоблайдиган жойларда у кишиларнинг ўқиши ва дам олиши учун вақт тежаб бермоқда, рўзғор юмушларини енгиллаштирмоқда, меҳнат унумдорлигини ўстиришга ёрдам бермоқда. Ярославлдаги мотор заводи, Фрунзедаги «Киргизавтомаш», Харьковдаги Малишев номли транспорт машинасозлиги заводи бирлашмаси меҳнатчилари, Москва, Минск, Вильнюсдаги айрим районларнинг, бошқа шаҳар ва қишлоқларнинг аҳолиси ўз ошхоналарини ҳақли равишда меҳмондўст уй деб атамоқдалар.

Ишнинг прогрессив формалари ва методларини актив жорий этиш сервис усталарига меҳнаткашларнинг эҳтиёжларини тўлароқ қондиришда ёрдам бермоқда. Комплекс таомларнинг механизациялашган линиялари, завод ва фабрикалардаги кулинария магазинлари ва буюртма қабул қилиш столлари ўзини оқлади. Свердлов областидаги Первоуральскда ишни замонавий ташкил этишнинг ибратли тажрибаси тўпланди. Шаҳар ошхоналар трестига қарашли 110 корхонанинг ҳаммаси овқатга солишга тайёр ҳолга келтирилган, ярим фабрикатлар билан марказлаштирилган тартибда таъминлашга ўтказилган. Марказлаштирилган тартибда таъминлаш туфайли таомлар хили кўпайиб, сифати яхшиланди. Уралликларнинг тажрибаси келажакда овқат тайёрлашнинг индустриал методи асосий йўналиш бўлиб қолишидан далолат бермоқда. Бу метод ошпазлар меҳнатини енгиллаштириш, технология ускуналаридан янада самарали фойдаланиш, энг муҳими эса таомлар сифатини ҳамда ошхона ва кафеларда овқатланувчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини анча ошириш имконини беради.

Саноат негизида таом тайёрлашни такомиллаштириш кўп жиҳатдан умумий овқатланиш корхоналарига қадоқлаб ўраб қўйилган хом ашё етказиб беришга боғлиқдир. СССР Гўшт ва сут саноати министрлиги, СССР Балиқ хўжалиги министрлиги, СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги гўшт, балиқ ва бошқа маҳсулотлардан ярим тайёр таомлар, гарнир билан тез музлатилган тайёр таомлар ишлаб чиқарадиган қувватларни ошириш чораларини кўришлари зарур. СССР Озиқ-овқат саноати министрлиги ва «Центросоюз» корхоналари асосий бойлигимиз бўлган нонни анча тежашни таъминлаб беришлари керак. Улар кичикроқ ҳажмдаги нон-булка маҳсулотларини кўплаб ишлаб чиқаришни йўлга қўйишлари лозим. Мактаб буфетларининг, ёзги ва темир йўл транспорти овқатланиш пунктлари, закускахоналар ва ошхоналарнинг ходимлари ҳам нонларнинг тежаб сарфланиши тўғрисида ғамхўрлик қилишлари керак.

Ёрдамчи хўжаликлар умумий овқатланиш корхоналари озиқ-овқат ресурсларини тўлдиришнинг муҳим манбаидир. Черкасскдаги химиявий тола заводида «овқатланиш цехи»нинг ташкил этилиши ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга лойиқдир. Унинг ёрдамчи хўжалигида 4,5 минг чўчқа, 200 бош қорамол, мевали боғ, асалари уялари ва теплица бор. Бунинг натижасида ишчилар ошхоналарида ҳамда заводдаги буюртмалар қабул қилиш столида истаган маҳсулотни топиш мумкин. Саноат министрликлари ёрдамчи хўжаликларни ривожлантиришга катта эътибор беришлари зарурлигини иш манфаатлари талаб қилмоқда.

Ошхоналарнинг ишига аввало уларда тайёрланадиган таомнинг таъмига қараб баҳо берилади. Лекин овқатланадиган залда хизмат кўрсатиш маданиятининг аҳамияти ҳам кам эмас. Бу ерда ҳамма нерса: ўйлаб тузилган иш графигидан тортиб, қулай мебель ва оригинал интерьергача кишиларда яхши кайфият вужудга келишига кўмаклашмоғи керак. Қашқадарё областидаги Чироқчи районининг кооператорлари ҳосил ўрим-йиғимининг қизғин кунларида совхоз тайёрлаш пункти ҳузуридаги ошхонада кечаю-кундуз навбатчиликни йўлга қўйиб, яхши иш қилдилар. Меҳнаткашларга қўшимча хизмат кўрсатиш, уларни кечқурун ва тунда иссиқ овқат билан таъминлаш практикаси кенг оммалаштиришга лойиқдир.

Кишиларга хизмат кўрсатишни яхшилаш — халқ депутатлари маҳаллий Советларининг асосий вазифаларидан бири. Улар фабрика ошхоналарини замонавий техника билан жиҳозлашга, ошхоналарнинг моддий базасини мустаҳкамлашга ёрдамлашишлари лозим. Ана шу мақсадда уй-жой қурилишига ажратилган капитал маблағлардан 5 процент ажратма ўз вақтида ўзлаштирилмаётганлиги ёки бошқа мақсадларга сарфланаётганлиги фактларига тоқат қилиб бўлмайди. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг савдо ва умумий овқатланиш корхоналари ишини яхшилаш тўғрисида қабул қилган қарорида тармоқнинг моддий-техника базасини янада ривожлантиришнинг конкрет чоралари белгилаб берилган. Бу соҳада суиистеъмол қилишнинг ҳамма формаларига қаршн курашни кучайтириш ва ишчи контроли фаолиятини янада активлаштириш зарурлиги алоҳида кўрсатилган.

Меҳнаткашларнинг кундалик эҳтиёжларини қондириш билан боғлиқ бўлган вазифалар партия комитетларининг диққат марказида бўлмоғи керак. Умумий овқатланиш корхоналари ходимларида топширилган иш учун масъулият туйғусини тарбиялаш, кишиларга ҳурмат, камчиликларга мурасасизлик тарбиялаш тармоқда банд бўлган барча коммунистларнинг бурчидир. Аёз даражада хизмат кўрсатиш совет сервис усталарининг шиоридир.

(«ПРАВДА»нинг 1981 йил 11 август сонидаги бош мақоласи).

Суратда: қардош Озарбайжондан келган ўзаро текшириш бригадаси аъзолари

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхози далаларида

В. Миленько фотоси. (ЎзТАГ).

«Совет Ўзбекистони» ва ЎзТАГ мухбирларидан

ТАЖРИБА АЛМАШДИЛАР

Қардош Озарбайжондан келган мусобақадош дўстлар Янгийўл райони пахтакорларининг ишига юксак баҳо бердилар. Меҳмонлар «Коммунизм» колхозида Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Ислом Икромов бошлиқ бригада далалари тўғрисида мамнуният билан гапирдилар. Қардош республика вакиллари ҳар туп ғўзада 18—20 тадан кўсак борлигини аниқладилар. Ислом Икромов бригадаси ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида ҳар гектар майдондан 55 центнердан пахта йиғиштириб олишга қарор қилди. Бу ўтган йилдагидан 4,8 центнер кўпдир.

Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган механизатор, Зардоб районидаги Зардоби номли колхоздан Ибод Аҳадов Ислом Икромов билан социалистик мусобақа тўғрисида шартнома имзоладилар. Ибод Аҳадов бригадаси 65 центнерлик пахта ҳосили учун курашмоқда.

Калинин номли колхозда Озарбайжон ССР вакиллари Юсуфбек Таймабоев бригадаси далаларини кўздан кечирдилар. Бу ерда ҳар туп ғўзада ҳозирнинг ўзидаёқ 15—17 тадан кўсак бор. Далалар бегона ўтлардан тозаланганлиги, қатор оралари юмшатилганлиги, ҳар бир участкага белгиланган миқдорда сув ва органик ўғит берилаётганлиги меҳмонларга маъқул бўлди.

Меҳмонлар Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш илмий-тадқиқот институтини бориб кўрдилар ва у ерда деҳқонлар учун мўлжалланган энг янги машина-ускуналарнинг намуналарини кўздан кечирдилар.

ЎРГАТИБ ВА ЎРГАНИБ

Мусобақадош Туркманистон ССРнинг Тошовуз области халқ контроли комитети раиси Т. Сапаев раҳбарлигидаги ўзаро текшириш группаси аъзолари Хоразм области хўжаликларида социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлигини кўздан кечирмоқдалар. Улар ғўза парваришидаги ибратли тажрибаларни қайд қилиш билан бирга, дала ишларида рўй бераётган камчиликларни рўй-рост кўрсатиб беришяпти. Қардошларнинг қимматли маслаҳатлари ва таклифлари мавжуд нуқсонларни тезроқ бартараф этишда муҳим роль ўйнамоқда.

Ҳосилга ҳосил қўшаётган пешқадам пахтакорларнинг меҳнат жасорати ва тадбиркорлигига қардошлар юқори баҳо беришди. Боғот районидаги Нариманов номли, Хонқа районидаги Охунбобоев номли, Урганч районидаги Ленин номли, Хива районидаги Беруний номли колхозларда ғўзаларга қўшимча озуқа, ўз вақтида ишлов ва сув берилиши. Натижада гул ва кўсаклар кун сайин кўпаймоқда.

Лекин мусобақадошлар ҳаққоний кўрсатиб ўтганларидек, қатор хўжаликларда ғўзанинг ривожланиши ўтган йилдагига қараганда анча кечиккан, айрим жойларда ғўза парваришида бўшашувчанлик юз берган.

Ҳазорасп районидаги «Октябрь» колхозида анчагина майдонда ғўзанинг ривожланиши 8-10 кунга кечиккан. Боғот районидаги «Ленинизм», Янгиариқ районидаги «Коммуна», Урганч районидаги «Комсомол», Гурлан районидаги «Маданият» ва «Москва» колхозлари ғўза парваришида орқада қолмоқдалар.

ЖИЗЗАХ ДАЛАЛАРИДА

Мирзачўл районидаги Султон Сегизбоев номли совхоз маркази байрам тусини олган. Бу ерда қўриқ Жиззах чўлқуварлари қардош Озарбайжон пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси аъзоларини зўр тантана ва шод-хуррамлик билан кутиб олдилар.

Ўзаро социалистик мусобақа шартларининг бажарилишини текшириш анъана бўлиб қолди,— деди ўзаро текшириш бригадаси бошлиғи ўртоқ Ф. Алиев. — Лекин бу йил ўзаро текшириш ўзгача бўлади. Чунки бу йилги ташрифимиз Мирзачўлни комплекс ўзлаштириш истиқболини белгилаб берган қарор имзоланганлигининг йигирма беш йиллигига тўғри келди. Биз Мирзачўлда самарали меҳнат тантанасини кўрдик.

Ҳа, чўлқуварлар яхши ғамхўрликка яраша меҳнат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам Сегизбоев номли совхознинг В. Шчипачева, Абай номли совхознинг, СССР Олий Совети депутати Ғўёб Маматова, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Расул Ҳайдаров бошлиқ бригадаларида ҳамда Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Ниобат Охунова бошлиқ «Ўзбекистон», Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор Пўлдош Зоҳидов бошлиқ Арнасой районидаги Юлиус Фучик номли совхозлар меҳнаткашларининг ғўза парваришида олиб бораётган намунали ишлари юксак агротехника талаблари асосида бажарилиши меҳмонларни ғоят мамнун этди.

Лекин мавжуд имкониятлардан етарли фойдаланмаётган айрим хўжалик, бўлим ва бригадалардаги ўт босган ғўзалар, ишчи органлари ва ҳимоя тўсиқлари етарли бўлмаган культиваторлар меҳмонларни ранжитди. Қардош пахтакорлар бундай участкаларда ишлаётган механизатор ва сувчиларга қимматли маслаҳатлар бердилар.

ТЕХНИКА МАВСУМГА ШАЙ

Уйғур районн пахтакорлари бу йил 48 минг тонна ҳосилни «пўлат этак»лардан тўкишга бел боғлашган. Районда мавжуд техниканинг барчасини терим бошлангунга қадар тахт қилиб қўйиш чораларн кўрилмоқда.

Шу кунгача 145 та «зангори кема», 25 та кўсак узиш, 77 та кўсак чувиш агрегатлари ва бошқа кўплаб техника восталари сифат кўригидан ўтказилиб, старт чизиғига қўйилди.

Қ. ТУРАЕВ.

Л.И.БРЕЖНЕВНИНГ Ю.ЦЕДЕНБАЛ БИЛАН ДЎСТОНА УЧРАШУВИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев дам олиш учун Совет Иттифоқига келган МХРП Марказий Комитети Бош секретари, Буюк Халқ Хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал билан 10 август куни Қримда учрашди.

Суҳбатда Совет — Монголия ҳамкорлигининг шу беш йилликдаги туб масалалари кўриб чиқилди. Совет Иттифоқи Монголия иқтисодиётининг энг муҳим тармоғи — чорвачиликни ривожлантиришда қардош Монголияга ёрдам беришни давом эттираверади. Совет мутахассислари 80-йилларда МХР қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш комплекс планини тузишда иштирок этадилар. Республика кончилик корхоналарининг, шунингдек қайта ишлаш саноатининг қувватларини кўпайтириш юзасидан кенг кўламдаги ишларни амалга ошириш мўлжалланган. МХРнинг ўзида, шунингдек совет ўқув юртларида миллий мутахассис кадрлар тайёрлашга катта эътибор берилади.

Монголия Халқ Республикаси СССРга чорвачилик маҳсулотларини, шунингдек қимматли минерал хом ашёнинг баъзи турларини етказиб беришни кўпайтиради.

Л. И. Брежнев билан Ю. Цеденбал халқаро масалаларни муҳокама қилиш вақтида Осиёдаги аҳволга батафсил тўхталиб ўтдилар. Осиёнинг сиёсий салмоғи ва унинг халқаро ишлардаги роли ўсиб боряпти. СССР билан МХР буни тамомила табиий бир ҳол, деб ҳисоблайдилар. Улар Осиё давлатларининг халқаро муҳитни умуман соғломлаштиришга самарали ёрдам беришга қодир эканлигига аминдирлар. Ҳиндистон, Ҳинди-Хитой мамлакатлари ва бошқа бир қанча мамлакатларнинг олиб бораётган ишлари бунга мисол бўла олади.

Узоқ Шарқда ишонч тадбирларини қўллаш тўғрисидаги совет таклифини амалга ошириш ялпи тинчлик асосларини мустаҳкамлаш учун фойдали бўлур эди. МХР бу таклифга тамомила қўшилади. Бу тадбирларни манфаатдор барча томонларнинг иштироки билан коллектив асосларда амалга ошириш мумкин. Бу тадбирни икки томонлама асосда ҳам қўлланиш мумкин.

Суратда: учрашув пайти.

(ТАСС махсус мухбири В. Мусаэльян телефотоси).

Осиё халқларининг узоқ ва яқин ўтмиши уларга кўпгина оғир проблемаларни, шу жумладан, уларнинг ўзаро муносабатлари билан боғланган проблемаларни мерос қолдирди. СССР билан МХРнинг фикрича, бу проблемаларни сабр-тоқат билан музокаралар олиб бориб ҳал этиш мумкин ва лозим.

Совет Иттифоқи ва Монголия, жумладан, Япония билан муносабатларга ҳам худди шундай ёндашмоқдалар. Улар бу давлат билан муносабатлар ҳар қандай бегона нарсалардан ҳоли бўлишини ва яхши қўшничилик, суверенитетни, территориал бутунликни ҳурмат қилиш, ички ишларга аралашмаслик, тинчликнинг садоқат асосида мустаҳкам равишда қурилишини ёқлаб чиқмоқдалар.

Ҳозирги вақтда Жануби-Шарқий Осиёдаги вазият катта ташвиш туғдирмоқда. Вьетнам, Лаос, Кампучия бутун куч-ғайратини тинч бунёдкорлик ишига сарфлашдан ғоят манфаатдордир. Бу мамлакатлар бутун Жануби-Шарқий Осиёни тинчлик ва барқарорлик зонасига айлантиришдан иборат ижобий ғояни илгари сурдилар. Бу ғоя ана шу региондаги барча мамлакатларнинг манфаатларига мос бўлиб тушади. Аммо бу ғоя ҳозирги Хитойга ёқмаяпти. Хитойнинг АҚШ томонидан зўр бериб қўллаб-қувватланаётган гегемончилик хуруружи Ҳинди-Хитой халқларининг ўз ишлари билан осойишта шуғуллана олишларига тўсқинлик қилмоқда.

МХРПнинг XVIII съездида бир-бирига ҳужум қилмаслик ҳамда Осиё ва Тинч оксани давлатлари ўртасидаги муносабатларда куч ишлатмаслик тўғрисида конвенция тузиш ҳақидаги таклиф илгари сурилган эди. Л. И. Брежнев бу таклифни қўллаб-қувватлади. Ю. Цеденбал тинчлик ва ялпи хавфсизликни мустаҳкамлаш юзасидан КПСС XXVI съезди илгари сурган конкрет программа ғоят муҳим аҳамиятга молик эканлигини таъкидлади. У МХРП ва МХР ҳукумати Совет Иттифоқинг бу программани рўёбга чиқариш соҳасида амалга ошираётган актив ва конструктив тадбирларига юксак баҳо бермоқдалар, дейди.

Тинчлик тўғрисида ғамхўрлик қилиш — барча қитъалардаги халқларнинг асосий вазифасидир. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Монголия Халқ революцион партияси барча қардош партиялар билан биргаликда уруш хавфини чекинтириш ва кескинликни юмшатиш жараёнини лозим даражада кенгайтириш, чуқурлаштириш ва кучайтиришга сабот-матонат билан эришишга қатъий қарор бергандирлар.

Л. И. Брежнев билан Ю. Цеденбалнинг учрашуви қардошларча вазиятда ва барча масалалар юзасидан тўла ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

(ТАСС).

ПАРТИЯ ЎҚУВИ ЮКСАК СИФАТЛИ ВА САМАРАЛИ БЎЛСИН

Совет кишилари КПСС XXVI съезди қарорларини бажариш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар. Миллионларча кишиларнинг юксак сиёсий онглилиги, партия планларини амалга оширишга қатъий қарор берганлиги ватанпарварлик ташаббусларида, социалистик мусобақа кенг авж олиб кетганлигида зўр куч билан намоён бўлмоқда. Ҳар қачонгидек ҳозирги вақтда ҳам коммунистлар ишга ижодий, фидокорона муносабатда бўлиш намуналарини кўрсатмоқдалар. Улардаги ғолвий эътиқоднинг буюк бунёдкорлик кучи шундан иборатки, бу куч илмий дунёқарашнинг мустаҳкам негизида шаклланиб бормоқда. Партия ўқуви коммунистларнинг марксча-ленинча назарияни, партия тарихи ва сиёсатини чуқур билиб олишларини таъминлашда катта роль ўйнайди.

КПСС коммунистларнинг сиёсий ўқувини ташкил этиш соҳасида бой тажрибага эгадир. Ў илгари тўпланган энг яхши тажрибаларни авайлаб сақлаган ҳолда, мамлакатнинг ички ва халқаро аҳволининг ўзгариб бораётган шароитларини эътиборга олиб, партия маорифини доим такомиллаштирмоқда. КПССнинг XXVI съезди коммунистларнинг марксча-ленинча таълимини уюштириш борасидаги илғор тажрибага юксак баҳо берди ва айни вақтда партия ўқувини уюштиришда жиддий камчиликлар борлигини кўрсатди. Бу камчиликлар партия ўқувининг самарадорлигини пасайтиради. Съезд партия ўқувини яхшилашнинг асосий йўналишларини белгилади, унинг сифати ва самарадорлигини қатъиян ошириш вазифасини қўйди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг Ҳисобот докладида партия маорифида унинг самарадорлиги масаласи асосий масала эканлигини таъкидлаб, бундай деди: «Биз партия сиёсатининг омма фаолияти билан қўшилиб кетишини, партия маорифи кишиларни, В. И. Ленин сўзлари билан айтганда, ҳақиқатан «коммунизм талаб қилганидай иш» қилишга ўргатишини истаймиз. бунда гап партиянинг ғоявий-назарий, сиёсий-тарбиявий, ташкилотчилик ва хўжалик ишларининг бирлигига амалда эришиш тўғрисида бораяпти». Л. И. Брежнев кишиларнинг партия ўқувига муносабати, аввало, идеология, пропаганда соҳасида иш олиб борувчи активга боғлиқ эканлигига эътибор берди. Кишиларнинг ўзлари партия назария ва сиёсатининг актуал проблемаларини ўзлаштириш, назарияни ўрганишни кишиларни қизиқтираётган ишлаб чиқариш ва ижтимоий ҳаёт масалалари билан маҳкам боғлаб олиб бориш ва машғулотларни актив методлар қўлланиб, қизиқарли ва самарали ўтказиш зарур.

Партия Марказий Комитети коммунистларни марксизм-ленинизм назарияси таркибий қисмларини, К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин асарларини, партиянинг қаҳрамонона тарихини, КПСС XXVI съезди ҳужжатларини, Л. И. Брежневнинг, партия бошқа раҳбарларининг асарларини чуқур ва пухта ўрганишга чорлайди.

Бизнинг партиямиз марксизм-ленинизмнинг асосий қоидаларига таяниб, ҳозирги ижтимоий ҳаётнинг мураккаб ва жўшқин жараёнларини анализ қилди, ички ва халқаро тараққиётнинг бир канча янги назарий проблемаларини ижодий тарзда ишлаб чиқди. Мамлакатимизнинг коммунизм сари олға ҳаракат қилиб боришидаги ҳозирги босқич ривожланган социализм концепсиясида ўзининг чуқур социал-фалсафий ифодасини топди. Мамлакатда хўжалик юритишнинг экстенсив методларидан интенсив методларига кескин бурилиш ясаш зарурлиги назарий жиҳатдан асослаб берилди, фан-техника революциясининг жамият ҳаётидаги роли, етук социализм босқичида социал-синфий тафовутларни йўқотиш, интернационал ва социал тарихий бирлик—совет халқининг шаклланишига доир муҳим қондалар илгари сурилди. Маданият ва тарбия ролининг аҳамияти ўсиб бораётганлиги яққол намоён бўлди. Партия тўғрисидаги таълимот ижодий тарзда ривожлантирилди. КПСС жаҳон революцион жараёни, тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун кураш проблемаларини ишлаб чиқишга жуда катта ҳисса қўшди. КПССнинг XXVI съезди марксизм-ленинизм назариясини ривожлантириш учун жуда катта аҳамиятга эгадир. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг доклади, съезднинг қарорлари — ижодий марксизм-ленинизм ҳужжатларидир.

Ҳар бир коммунист коммунизм ғояларини қарор топтириш йўлидаги курашнинг олдинги сафларида бормоғи учун марксча-ленинча таълимотни доим эгаллаши лозим. КПСС Марказий Комитети бу вазифани ҳал этиш зарурлигига асосланиб, шунингдек коммунистларнинг умумий билим ва сиёсий тайёргарлиги юксак даражага кўтарилганлигини эътиборга олиб, партия ўқувининг янги структурасини тасдиқлади. Бу структурага мувофиқ ёш коммунистлар мактаблари, марксизм-ленинизм асослари мактаблари, илмий коммунизм мактаблари, партия-хўжалик активи мактаблари, назарий ва методик семинарлар, марксизм-ленинизм университетлари иш олиб боради.

Янги ўқув йилида КПСС XXVI съезднинг материаллари турли курсларни ўрганиш билан чамбарчас боғланган ҳолда янада чуқур ўрганиб чиқилади. Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, сиёсий маориф ўйлари ва кабинетлари ҳозирги вақтда партия ўқувининг янги системасига тингловчиларни жалб этиш соҳасида кўп иш қилмоқдалар. «Чамаси, — деди Л. И. Брежнев.—семинарлар тингловчиларининг сонини ҳаддан ташқари кўпайтиришга маҳлиё бўлмай, ўқишнинг сифатини, аввало, коммунистлар ўқувининг сифатини қатъиян яхшилаш керак». Марказий Комитет малакали пропагандист кадрлар мавжуд бўлган тақдирдагина мактаб ва семинарларни вужудга келтириш керак, деб таъкидлайди.

Коммунистлар олдида сиёсий ўқув формаларини кенг танлаб олиш имкониятлари очилмоқда. Партия ташкилотлари, пропагандистлар сиёсий ўқув формаларини танлаб олишда уларга ёрдам беришлари керак. Марказий Комитет ихтиёрийлик принципига қаттиқ риоя қилиш зарурлигини уқтиради. Коммунистларнинг билимини, уларнинг иштиёқлари характерини ва профессионал фаолияти хусусиятларини пухта эътиборга олиш асосидагина бунга эришиш мумкин. Тингловчиларни у ёки бу мактабга расман, оммавий равишда «қабул қилиш»га йўл қўйиб бўлмайди.

Ёш коммунистлар мактабларига тингловчиларни қабул қилиш вақтида бу мактабларни КПСС Уставини, партиянинг программавий ҳужжатларини, партия қурилиши асосларини ўрганиш учун партия кандидатларидан ва КПСС аъзолигига қабул этилган кишилар ҳисобига тузишни назарда тутиш керак. Бундай мактаблар асосан район ва шаҳар партия комитетлари ҳузурида, зарурат бўлишига қараб, йирик партия ташкилотлари ҳузурида ташкил этилади. Бу мактабларнинг ўқув программаси икки йилга мўлжалланган. Шу мактабларда ишлаш учун энг тажрибали пропагандистларни, одатда партия ходимларини жалб этадиган партия ташкилотлари тўғри иш қиладилар. Ўрта маълумотга эга бўлмаган ёш коммунистларга ўрта мактабни тамомлаб чиқиш тавсия этилади.

Марксизм-ленинизм асослари мактаблари одатда ўрта маълумотли коммунистларга мўлжалланган. Улар бу мактабларда КПСС тарихи, философия, сиёсий иқтисод, илмий коммунизм, КПССнинг иқтисодий ва социал сиёсати, коммунистик ахлоқ, илмий атеизм курсларини мунтазам ўрганадилар.

Партия ўқуви системасида **илмий коммунизм мактаблари** биринчи марта вужудга келтирилмоқда. Бу мактабларнинг вазифаси — коммунистик формациянинг қарор топиши, жаҳон революцион жараёнининг ривожланишига доир актуал проблемаларни ўрганишдир. Олий ва ўрта махсус маълумотга эга бўлган коммунистлар бу мактабларда ривожланган социализм, КПССнинг тарихий тажрибаси, партиянинг иқтисодий сиёсати, хўжалик механизмини такомиллаштириш, КПСС идеология ишининг актуал масалалари, жаҳон социализм системаси, халқаро коммунистик, ишчилар ва миллий озодлик ҳаракати проблемаларига доир курсларни чуқур ўрганадилар. Кўп кишилар бу мактабларда ўқишни истасалар керак. Бу мактабларга тингловчиларни жалб этиш, пропагандистларни танлаб олишга катта эътибор бериш лозим.

Раҳбар коммунистлар учун ҳозирги иқтисодий ва социал проблемаларни таҳлил этиш методологиясини, партия иши, ташкилотчилик ва хўжалик фаолияти илмий методларини, кишиларни тарбиялашга комплекс ёндашишни ўрганиш имкониятларини яратиб бериш — **партия-хўжалик активи мактабларининг** вазифасидир. Афсуски, баъзи жойларда улар кўпинча хўжалик ишларининг ҳозирги масалаларига бағишланган кенгашларга айлантириб юборилганлигини практика кўрсатиб турибди. Ваҳолонки, бу мактаблар КПССнинг марксча-ленинча назарияси ва сиёсати, иқтисодий қурилиши бошқариш назарияси ва практикаси, ғоявий-тарбиявий иш соҳасидаги билимларни чуқурлаштиришда тингловчиларга ёрдам бериши керак. Тингловчиларнинг биринчи манбалар устида мустақил равишда олиб бораётган ишини семинар машғулотларида проблемаларни коллектив муҳокама қилиш билан узвий равишда бирга қўшиб олиб бориш зарур. Бу мактабларнинг тингловчилари янги ўқув йилида «В. И. Ленин, КПСС иқтисод қилиш ва тежамкорлик тўғрисида» курсини, КПССнинг ташкилотчилик-партиявий ва идеологик ишига тааллуқли актуал масалаларни ўрганадилар.

Шаҳар ва район партия комитетлари ҳузурида идеология соҳасида иш олиб борувчи активлар мактаблари ҳам вужудга келтирилади. Бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг ўринбосарлари, идеология муассасаларининг ходимлари, сиёсий ахборотчилар, агитколлективларнинг раҳбарлари бу мактабларда идеологик, сиёсий-тарбиявий иш назарияси ва методларини ўрганишлари мумкин.

Олимлар, мутахассислар, партия ходимлари ва активларидан иборат ташкил этиладиган **назарий ва методологик семинарлар** янада ривожлантирилади. Бу семинарлар совет зиёлиларининг сиёсий, фалсафий ва иқтисодий тайёргарлигини чуқурлаштиришга, ғоявий ва профессионал ўстиришга, ижтимоий активлигини юксалтиришга, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда уларни кенг қатнаштиришга ёрдам бериши лозим.

Қарорда ўзининг сиёсий билимини мустақил равишда ошириш, китоб устида мустақил ишлаш муҳим эканлиги тўғрисидаги фикр тўлиқ ифодасини топди. Бусиз коммунистларнинг бутун сиёсий ўқувини анча яхшиларга мўлжалланган. Улар бу мактабларда КПСС тарихи, философия, сиёсий иқтисод, илмий коммунизм, КПССнинг иқтисодий ва социал сиёсати, коммунистик ахлоқ, илмий атеизм курсларини мунтазам ўрганадилар.

Партия ўқуви системасида **илмий коммунизм мактаблари** биринчи марта вужудга келтирилмоқда. Бу мактабларнинг вазифаси — коммунистик формациянинг қарор топиши, жаҳон революцион жараёнининг ривожланишига доир актуал проблемаларни ўрганишдир. Олий ва ўрта махсус маълумотга эга бўлган коммунистлар бу мактабларда ривожланган социализм, КПССнинг тарихий тажрибаси, партиянинг иқтисодий сиёсати, хўжалик механизмини такомиллаштириш, КПСС идеология ишининг актуал масалалари, жаҳон социализм системаси, халқаро коммунистик, ишчилар ва миллий озодлик ҳаракати проблемаларига доир курсларни чуқур ўрганадилар. Кўп кишилар бу мактабларда ўқишни истасалар керак. Бу мактабларга тингловчиларни жалб этиш, пропагандистларни танлаб олишга катта эътибор бериш лозим.

Раҳбар коммунистлар учун ҳозирги иқтисодий ва социал проблемаларни таҳлил этиш методологиясини, партия иши, ташкилотчилик ва хўжалик фаолияти илмий методларини, кишиларни тарбиялашга комплекс ёндашишни ўрганиш имкониятларини яратиб бериш — **партия-хўжалик активи мактабларининг** вазифасидир. Афсуски, баъзи жойларда улар кўпинча хўжалик ишларининг ҳозирги масалаларига бағишланган кенгашларга айлантириб юборилганлигини практика кўрсатиб турибди. Ваҳолонки, бу мактаблар КПССнинг марксча-ленинча назарияси ва сиёсати, иқтисодий қурилиши бошқариш назарияси ва практикаси, ғоявий-тарбиявий иш соҳасидаги билимларни чуқурлаштиришда тингловчиларга ёрдам бериши керак. Тингловчиларнинг биринчи манбалар устида мустақил равишда олиб бораётган ишини семинар машғулотларида проблемаларни коллектив муҳокама қилиш билан узвий равишда бирга қўшиб олиб бориш зарур. Бу мактабларнинг тингловчилари янги ўқув йилида «В. И. Ленин, КПСС иқтисод қилиш ва тежамкорлик тўғрисида» курсини, КПССнинг ташкилотчилик-партиявий ва идеологик ишига тааллуқли актуал масалаларни ўрганадилар.

Шаҳар ва район партия комитетлари ҳузурида идеология соҳасида иш олиб борувчи активлар мактаблари ҳам вужудга келтирилади. Бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг ўринбосарлари, идеология муассасаларининг ходимлари, сиёсий ахборотчилар, агитколлективларнинг раҳбарлари бу мактабларда идеологик, сиёсий-тарбиявий иш назарияси ва методларини ўрганишлари мумкин.

Олимлар, мутахассислар, партия ходимлари ва активларидан иборат ташкил этиладиган **назарий ва методологик семинарлар** янада ривожлантирилади. Бу семинарлар совет зиёлиларининг сиёсий, фалсафий ва иқтисодий тайёргарлигини чуқурлаштиришга, ғоявий ва профессионал ўстиришга, ижтимоий активлигини юксалтиришга, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда уларни кенг қатнаштиришга ёрдам бериши лозим.

Қарорда ўзининг сиёсий билимини мустақил равишда ошириш, китоб устида мустақил ишлаш муҳим эканлиги тўғрисидаги фикр тўлиқ ифодасини топди. Бусиз коммунистларнинг бутун сиёсий ўқувини анча яхшилаш имкониятлари ва ҳатто ҳаммасини ҳам ишлаб чиқиш мумкин эмас. КПСС Марказий Комитети олимлар, мутахассислар ва юксак тайёргарлик даражасига эга бўлган бошқа коммунистлар марксизм-ленинизм назарияси масалалари, унинг биринчи манбалари юзасидан якка тартибда тузиб чиқилган планларга мувофиқ мустақил иш олиб боришлари масаласини ўртага қўйди. Масалага шундай ёндашилганида назарий ва методологик семинарлар асосий масалаларни коллектив муҳокама қилиш формаси, тингловчиларга кўмаклашиш формаси, шунингдек контрол формаси бўлиб қолади.

Коммунистлар назарий семинарларда КПСС XXVI съезди ҳужжатлари асосида марксча-ленинча назариянинг актуал проблемаларини, социалистик революция, социализм ва коммунизм қурилиши, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми, социалистик демократия, сиёсий система, КПССнинг ташқи сиёсати, коммунистик тарбия назарияси ва практикаси, миллий муносабатлар, жаҳон миқёсида идеологик кураш, партия қурилиши, социал жараёнларни илмий бошқариш масалаларини муҳокама қиладилар. Коммунистик қурилишнинг актуал проблемалари кўриб чиқилган пайтда фан-техника революциясининг иқтисодий жиҳатлари, иктисод қилиш ва тежамкорлик масалалари катта ўрин олиши керак.

КПСС Марказий Комитети СССР Фанлар академияси методологик семинарлари Марказий кенгашининг ва СССР Маориф министрлиги ҳузуридаги марксча-ленинча таълим Кенгашининг ишини маъқуллади. Илмфан соҳасида иш олиб борувчи зиёлилар, олий ўқув юртларининг ўқитувчилари методологик семинарларда фан-техника революцияси, иқтисодий ва социал тараққиёт, иҳтимоий ва табиий фанларга доир фалсафий проблемаларни, бадиий зиёлилар — социалистик маданият, адабиёт ва санъат проблемаларини муҳокама қиладилар. Сиёсий маориф ўйлари ва кабинетлари семинарларининг раҳбарларига мунтазам ёрдам беришлари, уларнинг ишидаги энг яхши тажрибани умумлаштиришлари лозим.

Революцион назарияни мустақил ўрганувчиларга ёрдам бериш учун олий ва ўрта ўқув юртлари ўқитувчилари орасидан консультантлар ажратиб берилади. Партия комитетлари консультантларни танлашга мумкин қадар кўпроқ эътибор беришлари керак. Консультантлар назарияни яхши эгаллаган, назарий қоидаларни практика билан боғлаб олиб боришни биладиган, партия пропагандаси методикасини эгаллаган кишилардан иборат бўлиши лозим, албатта. Юқори даражадаги билимли кишилар ўз ишининг мутахассислари, марксча-ленинча назариянинг энг мураккаб, актуал проблемаларини мустақил ўрганувчи кишилар ёрдам сўраб консультантларга мурожаат қиладилар-да. Улар ҳосил қиладиган билимларнинг чуқурлиги ҳам, назарияни ўрганиш муносабатлари ҳам маслаҳат, консультацияни билан қай тарика ва қай даражада таъминланишларига боғлиқ бўлади.

КПСС Марказий Комитети йўл-йўриқларига мувофиқ **марксизм-ленинизм университетларининг** ролини ошириш керак. Партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ходимлари, партия активлари бу университетларда олий сиёсий билимга эга бўладилар. Партия ва комсомол ўқуви, иқтисодий таълим системаси учун пропагандистларни, партия комитетларининг, «Билим» жамиятларининг лекторларини тайёрлаш — университетларнинг энг муҳим вазифаларидан биридир. Марксизм-ленинизм университетларида ўқиш учун тингловчиларни танлашда бунга эътибор бериш, бу университетларга келажакда пропагандист, идеология ишининг ташкилотчиси сифатида фойдаланиш мумкин бўлган кишиларни биринчи навбатда ўқишга юбориш керак.

Тингловчиларнинг активлигини ривожлантирмай туриб сиёсий ўқишнинг таъсирчанлигини ошириш мумкин эмас. Сиёсий ўқишда докладлар ва рефератларни муҳокама қилиш, баҳслар, мунозаралар, конференциялар, суҳбатлар ўтказиш каби актив формалардан фойдаланиш борасида партия ташкилотлари ишидан кўпгина мисоллар келтириш мумкин. Тингловчиларнинг меҳнат коллективларида ва истиқомат жойларида сиёсий суҳбатлар ўтказиш, уларнинг ғоявий-тарбиявий ишларнинг аҳволини анализ беради. Пропагандистларнинг камида 20 проценти ҳар йили мана шу курсларда ўз билимини оширади.

Шаҳар ва район партия комитетлари ҳузуридаги доимий семинарларга алоҳида эътибор бериш керак. Бу семинарлар ўқишнинг актив формаси бўлиши лозим. Унда машғулотларни ижодий тарзда мароқли ўтказишга пропагандистларни тайёрлаш, уларнинг назарий ва методик билимларини кенгайтириш ҳамда чуқурлаштириш билан, пропагандистни ғоявий мураббий ва кишиларни тарбияловчи қилиб шакллантириш билан мустаҳкам боғлаб олиб бориладиган бўлсин. Мактаблар ва семинарлар раҳбарларини ижодий муҳокамалар ўтказиш, машғулотларда тингловчилар активлигини вужудга келтириш ва ривожлантириш маҳорати билан қуроллантириш лозим.

Кўп нарса пропагандистларни ўз вақтида ва ҳар томонлама хабардор қилиб туришга боғлиқдир. Район, шаҳар партия комитетларида ахборотнинг оператив системаси яратилиши керак. Партия, совет, хўжалик раҳбар ходимларининг пропагандистлар ҳузурида мунтазам доклад қилиб туришлари умумий қоидага айланиши муҳим иштир. Пропагандистларга шундай эътибор берилиши улар учун жуда катта мадад бўлади.

Партия Марказий Комитети партия ўқувининг савиясини ошириш тўғрисида гамхўрлик қилиб, шу билан бирга партиясизларнинг ҳам марксизм-ленинизмни ўрганишга қизиқиши тобора ошаётганлигини эътиборга олади. Қарорда партия комитетларига, «Билим» жамиятлари ташкилотларига революцион назарияни, КПСС тарихини, ички ва ташқи сиёсатни пропаганда қилувчи лекцияларнинг сифатини анча оширишни таъминлаш вазифаси юклатилган. Бунда ижтимоий-сиёсий ўқишнинг халқ университетлари тармоғини, лекторийлар ва кинолекторийларни кўпайтириш назарда тутилмоқда. Партия пропагандасининг оммавий шакллари миллионларнинг чинакам ленинча университети бўлмоғи лозим.

Сиёсий ўқишнинг сифатини ва самарадорлигини ошириш тўғрисида партия Марказий Комитетининг йўл-йўриқлари комсомол сиёсий маорифига ҳам алоқадордир. Комсомол сиёсий ўқувида назарияни ўрганиш коммунистик бунёдкорлик практикаси билан айниқса кўпроқ даражада боғлаб олиб борилиши лозим. «Комсомол марксча-ленинча назарияни ўрганишни шундай ташкил этиши керакки, бу ўқиш комсомолларнинг амалий ишлари билан, уларнинг ўз ҳаёти билан узвий равишда боғланган бўлсин», деб таъкидлайди Л. И. Брежнев. Революцион кураш ва социалистик қурилиш тарихини, марксизм-ленинизм асосларини, партия сиёсатининг актуал масалаларини ўрганиш — совет ёшларида коммунистик онгликни шакллантиришнинг зарур шартидир. Партия ташкилотлари таркиб топган анъаналарга мувофиқ комсомол сиёсий маорифи системасига энг яхши пропагандистларни йўллашлари лозим.

Янги ўқув йилида меҳнаткашларнинг иқтисодий ўқуви янада ривожлантирилади. КПСС Марказий Комитетининг партия ўқуви тўғрисидаги қарорида иқтисодий ўқишни ташкил этиш ва унинг сифати учун илмий-техника ва социал тараққиётни жадаллаштиришда, иқтисодий ва тарбиявий вазифаларни бажаришда унинг ролини кучайтириш учун касаба союз органлари, министрликлар ва идораларнинг, хўжалик раҳбарларнинг масъулиятини ошириш назарда тутилган.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг «Хом ашё, ёнилғи-энергетика ва бошқа моддий ресурсларни тежаш ва улардан оқилона фойдаланиш соҳасидаги ишларни кучайтириш тўғрисида»ги қарорида иқтисодий ўқиш системасида тежаш ва тежамкорлик масалаларини ўрганишни ташкил этиш кўзда тутилган. 1981-82 ўқув йилидан бошлаб «Тежамкорлик — коммунистик фазилат» (ишчилар ва колхозчилар учун) ва «Тежамкор экономика» (мутахассислар ва раҳбарлар учун) янги курслари киритилади. Хўжалик механизмини такомиллаштириш, фан-техника тараққиётнинг иқтисодий ва социал проблемалари, мусобақани ривожлантиришга оид курсларни ўрганиш давом эттирилади.

Таълим-методика базасини янада яхшиламай туриб партия ўқуви савиясини ошириш мумкин эмас. Амалдаги ўқув программалари ва қуролларини КПСС XXVI съезди ҳужжатларида баён этилган назарий ва сиёсий ҳулосалар ва қоидалар билан бойитиш мақсадида улар янги ўқув йилигача қайта ишлаб чиқилади; КПСС Марказий Комитети тавсия этган янги ўқув курсларининг программалари ишлаб чиқилмоқда. Дарсликлар сифатини ошириш мақсадида конкурслар ўтказилади. Марказий партия матбуотида, академия журналларида, телевидение ва радио орқали олиб бориладиган ўқув машғулотларида пропагандистлар ҳамда тингловчилар учун ёрдам тариқасида назарий ва методик мақолаларни янада кўпроқ эълон қилиш кўзда тутилади.

Партия ўқуви ва иқтисодий таълим системасида янги ўқув йили «Партиянинг кучи — унинг халқ билан бирлигидадир. Халқнинг кучи партия билан бирликда, партия раҳбарлигидадир» деган мавзуни ўрганиш билан бошланади. Бу машғулотлардан мақсад — партия билан совет халқи бирлигини мустаҳкамлашнинг объектив жараёнини очиб беришдан, шу бирликнинг негизлари, шу бирликнинг чуқур манбалари нималардан иборат эканлиги, бутун жамиятимизнинг мустаҳкамланиб бораётган жипслиги конкрет равишда нималарда ўз ифодасини топаётганлигини кўрсатишдан иборатдир. Бу мавзу умумхалқ олдида турган вазифаларни бажаришда партия ташкилотларининг, ҳар бир коммунистнинг қўшаётган ҳиссасини амалий равишда, принципиал анализ қилиш ва баҳо бериш учун, район; шаҳар ва меҳнат коллективлари иши учун, умуман партия ва давлат планлари ҳамда программаларини бажаришдаги масъулиятини кўрсатиш учун яхши имконият яратиб беради.

Партия ташкилотларининг, пропагандистларнинг бурчи янги ўқув йилига тайёргарлик кўраётиб, партия ўқувининг, иқтисодий таълимнинг коммунистларни ва барча совет кишиларини музаффар марксизм-ленинизм ғоялари билан, ижтимоий тараққиёт қонунлари ва истиқболларини чуқур тушуниш билан қуроллантириш, миллион-миллион кишиларда ижодий фикрни, ташаббускорликни уйғотиш, ишда юксак самарадорлик ва сифатга эришишга, КПСС XXVI съезди қарорларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этиш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилишдан иборат.

(«ПРАВДА», 11 август).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

(Боши биринчи бетда).

министрликлари ва идораларига корхоналари техник жиҳатдан мураккаб рўзғор машиналари ва приборлари ишлаб чиқараётган министрликлар ва идоралар билан биргаликда мазкур машиналар ва приборлар номенклатурасини қисқартириш, тайёрланаётган ҳамда янгидан ўзлаштирилаётган буюмларнинг техник, эстетик ва иқтисодий кўрсаткичларини ошириш ва эскириб қолган маҳсулотни ишлаб чиқаришдан олиб ташлашга доир тадбирларни 1982-1985 йилларда СССР Стандартлар давлат комитети ҳамда СССР Фан ва техника давлат комитети билан келишган ҳолда 6 ойлик муддат ичида ишлаб чиқиб, амалга оширишни таклиф этдилар.

СССР министрликлари ва идораларига маданий-маиший ва хўжалик молларининг янги турларини, жумладан анча қулай ва шинам икки камерали холодильниклар, электрон усулда бошқариладиган автомат кир ювиш машиналари, программалари электрон ёрдамида танланадиган рангли тасвирни қабул қилувчи интеграл схемали телевизорлар, рангли суратга олиб кўрсатадиган кассеталли видеомагнитофонлар, функционал имкониятлари кенгайтирилган электрон қўл соатлари, томорқа участкаларда ишлаш учун қишлоқ хўжалик қуроллари туркуми бўлган мотоблоклар ҳамда бошқа янги буюмларни яратиш ва уларни кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштириш топшириқлари белгиланди.

Мураккаб рўзғор техникаси ишлаб чиқарилишини бутловчи буюмлар ва махсус материаллар билан таъминлашни яхшилаш мақсадида СССР министрликлари ва идоралари билан иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари зиммасига ана шу буюмлар ва материалларни ишлаб чиқиш, ишлаб чиқариш ҳамда етказиб бериш юзасидан ўз қарамоғидаги корхоналар ва ташкилотларга топшириқларни кўзда тутиш юкланди.

Қарорда оғир индустрия корхоналарининг маданий-маиший ва хўжалик моллари ишлаб чиқаришни янада кўпайтирганлиги учун, шунингдек ишлаб чиқариш чиқитларидан маҳсулот ишлаб чиқарганлик учун корхоналарнинг ходимларини мукофотлаш тартибини белгилаш топширилди.

Оғир саноат ва Машинасозлик тармоқлари министрликларига СССР Меҳнат ва социал масалалар бўйича давлат комитети ҳамда ВЦСПС билан келишиб олган ҳолда маданий-маиший ва хўжалик моллари ишлаб чиқаришни ривожлантиришдаги муваффақиятлари учун ишлаб чиқариш бирлашмалари ва корхоналарини тақдирлаш мақсадида пул мукофотлари билан бирга кўчма Қизил байроқларни таъсис этиш таклиф этилди.

Қарорларда СССР министрликлари ва идоралари билан иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган, шунингдек химиявий тола ва иплар, бўёқлар ва хом ашё ҳамда материалларнинг бошқа турларини ишлаб чиқарувчи мавжуд корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш, реконструкция қилиш ва кенгайтириш ҳамда шундай янги корхоналарни қуриш юзасидан топшириқлар белгиланган.

СССР министрликлари ва идораларига, иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига, СССР Госплани ва СССР Госснабига қарорларда белгиланган топшириқларни бажариш учун зарур бўлган хом ашё, бутловчи буюмлар, материаллар ва машина-ускуналар ажратиб берилишини таъминлаш топширилди.

СССР Госпланига, СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига беш йиллик ва йиллик планларнинг лойиҳалари устида ишлаш чоғида аҳолига сотиш учун саноат моллари ишлаб чиқариш ва уларни етказиб беришни кўпайтириш юзасидан қўшимча имкониятларни қидириб топиш таклиф этилди.

Халқ истеъмол қиладиган саноат моллари ишлаб чиқаришни кенгайтириш юзасидан белгиланган программани амалга ошириш учун 1981-1985 йилларда капитал маблағларни анча кўпайтириш кўзда тутилган.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига ташкилотчилик ишини моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун резервларни қидириб топишга ва улардан тўлароқ фойдаланишга меҳнат коллективларини сафарбар этишга қаратиш, саноат ва савдо корхоналарининг ана шу моллари ишлаб чиқариш ҳамда реализация қилиш планларини бажариш соҳасидаги иши устидан, шундай моллар ишлаб чиқариладиган қувватларнинг қурилиши ва улар ўз вақтида ишга туширилиши устидан доимий контроллликни таъминлаш таклиф этилди.

* * *

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш ҳозирги вақтда партия XXVI съезднинг совет халқи фаровонлигини юксалтириш ҳамда аҳолининг тобора ортиб бораётган эҳтиёжларини тўлиқ ва ҳар томонлама қондиришга доир қарорларини рўёбга чиқаришда биринчи даражали аҳамиятга эга деб ҳисоблайдилар ҳамда барча даражалардаги партия, совет, хўжалик ва касаба союз органларидан мазкур қарорда кўзда тутилган топшириқларнинг бажарилишини таъминлаш учун конкрет чоралар кўришларини талаб қиладилар.

КОСМОСНИНГ МИЛИТАРЛАШТИРИЛИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙИЛМАСИН

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРИНИНГ БМТ БОШ СЕКРЕТАРИГА ХАТИ

Муҳтарам Бош секретарь жаноблари,

Совет Иттифоқи «Космик фазода ҳар қандай турдаги қуролни жойлаштиришни тақиқлаш тўғрисидаги Шартнома тузилиши ҳақида»ги масалани БМТ Бош Ассамблеясининг 36-сессияси кун тартибига киритишни таклиф этади.

1982 йилда инсоният XX аср фан ва техникасининг энг катта ютуқларидан бири — космос ўзлаштирила бошлаган куннинг 25 йиллигини нишонлайди. Космик фазодан фойдаланиш бугунги куннинг ўзидаёқ алоқа, ер табиий ресурсларини ўрганиш, метеорология, навигация каби кўп соҳаларда инсонятга катта наф келтирмоқда. Одамлар космосда «яшай бошлаяптилар» дейиш мумкин.

Космик даврнинг аввал бошида, 1958 йилдаёқ Совет Иттифоқи космик фазодан ҳарбий мақсадларда фойдаланиш тақиқланишини кўзда тутувчи таклифни БМТга киритган эди. Шундан кейинги йиллардан бери у космос фақат тинч ҳамкорлик қилиш майдони бўлиб қолмоғи учун оғишмай курашиб келди ва курашмоқда. Бу соҳада кўпгина ишлар қилинганлигини мамнуният билан қайд этиш мумкин.

1963 йилда атмосфера, космик фазо ва сув остида ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисидаги халқаро Шартнома тузилди. Давлатларнинг космик фазо, шу жумладан Ой ва бошқа самовий жисмларни тадқиқ этиш ва улардан фойдаланиш фаолият принциплари тўғрисида 1967 йилда тузилган Шартнома Ой ва бошқа самовий жисмлардан фақат тинчлик мақсадларида фойдаланишни кўзда тутади, шунингдек ядро қуроли бўлган ҳар қандай объектлар ёки бошқа хил ялпи қирғин қуроллларини ер теварагидаги орбитага чиқариш ва космосда бирон бошқача тарзда жойлаштиришни тақиқлайди. Даштларнинг Ой ва бошқа самовий жисмлардаги фаолияти тўғрисида 1979 йилда тузилган битим давлатларнинг Ой ва Қуёш системасидаги бошқа самовий жисмлардан фақат тинч мақсадларда фойдаланишни таъминлаш борасидаги мажбуриятлари билан ривожлантирилмоқда ва конкретлаштирилмоқда.

Аммо айтиб ўтилган барча халқаро ҳужжатлар космосда ялпи қирғин қуроли деган тарихга тўғри келмайдиган қурол турларини жойлаштириш имкониятларини истисно этмайди. Бунинг натижасида космик фазони милитарлаштириш хавфи сақланиб қолмоқда, кейинги вақтларда эса бу хавф ошиб бормоқда.

Совет Иттифоқи бунга йўл қўйиб бўлмайди, деб ҳисоблайди. Совет Иттифоқи космос ҳамиша мусаффо ва ҳар қандай қуролдан ҳоли бўлиб қолсин, у қуролланиш пойгасининг янги майдони ва давлатлар ўртасидаги муносабатларни кескинлаштириш манбаи бўлмасин, деб ўйлайди. Совет Иттифоқининг фикрича, космик фазода ҳар қандай турдаги қуролни жойлаштиришни тақиқлаш тўғрисидаги халқаро Шартнома тузилиши шу мақсадга эришиш учун хизмат қилган бўлур эди. Биз таклиф этаётган шундай Шартнома лойиҳаси ушбу мактубга илова қилинади.

Бош секретарь жаноблари, бу мактубга Бош Ассамблеянинг процедур қоидаларида кўзда тутилган тушунтириш хати деб қараб, уни Шартнома лойиҳаси билан бирга БМТ Бош Ассамблеясининг расмий ҳужжатлари сифатида тарқатишингизни сўрайман.

А. ГРОМИКО,
СССР ташқи ишлар министри.

КОСМИК ФАЗОДА ҲАР ҚАНДАЙ ТУРДАГИ ҚУРОЛНИ ЖОЙЛАШТИРИШНИ ТАҚИҚЛАШ ТЎҒРИСИДАГИ ШАРТНОМА ЛОЙИҲАСИ

Ушбу шартномада қатнашувчи давлатлар,

Тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш мақсадларига амал қилиб,

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставига кўра, куч билан дўқ қилиш ёки уни БМТнинг мақсадларига номувофиқ бирон тарзда қўллашдан тийилиш мажбуриятларидан келиб чиқиб,

Космик фазони қуролланиш пойгаси майдонига ва давлатлар ўртасидаги муносабатларни кескинлаштирувчи манбага айлантирилишига йўл қўймасликка интилиб, қуйидагилар тўғрисида аҳдлашдилар:

1 МОДДА

1. Қатнашувчи давлатлар ҳар қандай турдаги қуроли бўлган объектларни Ер теварагидаги орбитага чиқармаслик, самовий жисмларда бундай қуролни ўрнатмаслик ҳамда бундай қуролни космик фазода биронта бошқача тарзда, шу жумладан мавжуд типдаги кўп марта фойдаланиладиган киши бошқарувчи космик кемаларда, шунингдек қатнашувчи давлатларда келгусида пайдо бўлиши мумкин бўлган бошқача типлардаги космик кемаларда жойлаштирмаслик мажбуриятини оладилар.

2. Ушбу Шартномада қатнашувчи ҳар бир давлат ҳар қандай давлатни, давлатлар гуруҳини ёки халқаро ташкилотни ушбу модданинг I бандидаги қоидаларга зид фаолиятда бўлишига ёрдам бермаслик, уни рағбатлантирмаслик ва қизиқтирмаслик мажбуриятини олади.

2 МОДДА

Қатнашувчи давлатлар космик объектлардан халқаро ҳуқуққа, шу жумладан БМТ Уставига қатъий мувофиқ тарзда халқаро тинчлик ва хавфсизликни қўллаб-қувватлаш, халқаро ҳамкорлик ва ҳамжиҳатликни ривожлантириш манфаатларига қатъий мувофиқ тарзда фойдаланадилар.

3 МОДДА

Қатнашувчи ҳар бир давлат бошқа қатнашувчи давлатлар ҳам ушбу Шартноманинг I модда I бандига қатъий мувофиқ орбитага космик объектлар чиқарган бўлса, уларнинг шу объектларини йўқ қилмаслик, унга шикаст етказмаслик, унинг нормал ишлашини бузмаслик ва учиш траекториясини ўзгартирмаслик мажбуриятини олади.

4 МОДДА

1. Ушбу Шартнома қоидаларига риоя этилишига ишонч бўлишини таъминлаш мақсадларида қатнашувчи ҳар бир давлат ўз ихтиёрида бўлган контролнинг миллий техника воситаларидан халқаро ҳуқуқнинг ҳамма тан олган принципларига мос келадиган тарзда фойдаланади.

2. Қатнашувчи ҳар бир давлат бошқа қатнашувчи давлатларнинг ушбу модда I бандига мувофиқ ўз вазифасини бажараётган контролнинг миллий техника воситаларига халақит бермаслик мажбуриятини олади.

3. Қатнашувчи давлатлар ушбу Шартноманинг мақсадлари ва қоидаларини амалга оширишга ёрдам бериш учун зарурат туғилган тақдирда бир-бирлари билан маслаҳатлашиб турадилар, сўроқномалар юборадилар ва шундай сўроқномалар муносабати билан ахборот берадилар.

5 МОДДА

1. Ушбу Шартномада қатнашувчи ҳар қандай давлат ушбу Шартномага тузатишлар таклиф этишлари мумкин. Таклиф этилган ҳар бир тузатишнинг тексти депозитарий давлатга берилиши керак ва бу давлат уни дарҳол бошқа қатнашувчи давлатларга юборади.

2. Ушбу Шартномада қатнашувчи ва шу тузатишни қабул қилувчи ҳар бир давлат тузатишни қатнашувчи давлатларнинг кўпчилиги қабул қилганлиги тўғрисида ҳужжатни топширган куни кучга киради.

6 МОДДА

Ушбу Шартнома муддати чекланмагандир.

7 МОДДА

Қатнашувчи ҳар бир давлат ушбу Шартноманинг мазмуни билан боғлиқ алоҳида ҳолат ўз олий манфаатларини хатарга солиб қўйди, деб билса, ўз давлат суверенитетини амалга ошириш тартибига мувофиқ ушбу Шартномадан чиқиб кетиш ҳуқуқига эга бўлади. Бу давлат қабул этган қарори тўғрисида Шартномадан чиқишига олти ой қолганида БМТ Бош секретарини хабардор қилади. Бундай хабарномада уни юбораётган қатнашувчи давлат олий манфаатларини хавф-хатарга солиб қўйган, деб билаётган алоҳида ҳоллар тўғрисида баён қилинади.

8 МОДДА

1. Ушбу Шартнома Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Нью-Йоркдаги марказий муассасаларига қўйилган бўлиб, ҳамма давлатлар имзолаши учун очиқдир. Ушбу Шартнома ушбу модданинг 3 бандига мувофиқ кучга киргунига қадар уни имзоламаган ҳар қандай давлат исталган вақтда унга қўшилиши мумкин.

2. Ушбу Шартномани уни имзолаган давлатлар ратификация қилишлари керак. Ратификация ёрлиқлари ва қўшилганлик тўғрисидаги ҳужжатлар Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретарига сақлаш учун топширилгач, кучга киради.

4. Ратификация ёрлиқлари ва қўшилиш тўғрисидаги ҳужжатлар ушбу Шартнома кучга киргандан сўнг сақлашга топширган давлатлар учун ратификация ёрлиқлари ёки қўшилиш тўғрисидаги ҳужжатлар сақлаш учун топширилган кундан кучга киради.

5. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош секретари ҳар бир имзолашнинг санаси, ҳар бир ратификация ёрлиғи ва қўшилиш тўғрисидаги ҳужжат сақлашга қачон топширилганлиги тўғрисида, ушбу Шартноманинг қачон кучга кириши, шунингдек бошқа хил оғоҳлантиришлар тўғрисида Шартномани имзолаган ва унга қўшилган давлатларнинг ҳаммасини дарҳол хабардор қилади.

9 МОДДА

Рус, инглиз, араб, испан, хитой ва французча текстлари бир хилда бўлган ушбу Шартнома сақлаб қўйиш учун Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош секретарига топширилади. У Шартноманинг тегишли тартибда тасдиқланган нусхаларини Шартномани имзолаган ва унга қўшилган давлатларга юборади.

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИГА — ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Қурилиш, монтаж, ишлатувчи ташкилотлар коллективларининг ишга туширилган энг катта объектларида 1981 йилнинг июль ойи социалистик мусобақаси якунлари чиқарилди.

Июль ойидаги ишлар якунларига кўра «Союзузбекгазпром» Бутииттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Узбекгазпромстрой» трестига қарашли 4-қурилиш бошқармасининг коллективи (бошқармабошлиғи ўрток Пеньков, партия ташкилотининг секретари ўрток Борисов, қурилиш комитетининг раиси ўрток Курганская, комсомол ташкилотининг секретари ўрток Жданова) Мубарак газ комплекси учинчи навбати объектлари қурилишини жадаллаштириш ва ишга тушириш учун ўтказилган социалистик мусобақанинг ғолиби деб топилди.

Бу коллективга Узбекистон Компартияси Марказий Комитети, Узбекистон ССР Министрлер Совети, Узсовпроф ва Узбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи пул мукофоти билан бирга берилди.

«Мубарекгазпромстрой» қурилиш трести коллективининг яхши ишлаганлиги қайд этилди.

Узбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги «Узэлектромонтаж» трестининг Чирчиқ монтаж бошқармаси коллективи (бошлиғи ўрток Давидов, партия ташкилотининг секретари ўрток Крайлих, қурилиш касаба союз комитетининг раиси ўрток Маделиев, комсомол ташкилотининг секретари ўрток Брильц) Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида аммиак ишлаб чиқарувчи объектлар қурилишини жадаллаштириш учун ўтказилган социалистик мусобақада ғолиб деб топилди.

Бу коллективга Узбекистон Компартияси Марказий Комитети, Узбекистон ССР Министрлар Совети ва Узбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи пул мукофоти билан бирга берилди.

В. И. Ленин номли Узбекистон металлургия заводи объектларини барпо этаётган қурувчилар ва монтажчилар орасида Узбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги «Узстальконструкция» трестининг Бекобод монтаж бошқармаси коллективи (бошлиғи ўрток Пругов, партия ташкилотининг секретари ўрток Фаридонова, қурилиш касаба союз комитетининг раиси ўрток Степанов, комсомол ташкилотининг секретари ўрток Тертичний) социалистик мусобақада ғолиб чиқди.

Бу коллективга Узбекистон Компартияси Марказий Комитети, Узбекистон ССР Министрлар Совети ва Узбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи пул мукофоти билан бирга берилди.

«Узэлектромонтаж» трести Чирчиқ монтаж бошқармаси, Узбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги 93-махсус трести «Промтехмонтаж» Бекобод хўжалик қисобидаги участкаси коллективларининг яхши ишлаганлиги қайд этиб ўтилди.

1981 йилнинг июль ойидаги иш якунларига кўра, Узбекистон ССР Қурилиш министрлиги «Узтрансспецстрой» ишлаб чиқариш бирлашмаси Олмалиқ ихтисослаштирилган бошқармасининг коллективи (бошлиғи ўрток Ройзман, партия ташкилотининг секретари ўрток Мухамедов, қурилиш касаба союз комитетининг раиси ўрток Косорева, комсомол ташкилотининг секретари ўрток Саидалиев) В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати объектлари қурилишини жадаллаштириш учун ўтказилган социалистик мусобақа ғолиби деб топилди. Унга Узбекистон Компартияси Марказий Комитети, Узбекистон ССР Министрлар Совети ва Узбекистон касаба союзлари республика Советининг кўчма Қизил байроғи пул мукофоти билан бирга берилди.

В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинати объектлари қурилишида Узбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги 93-махсус трести «Промтехмонтаж» Олмалиқ бошқармаси, Узбекистон ССР Қурилиш министрлиги «Узстроймеханизация» трести 2-ихтисослаштирилган механизация бошқармаси коллективларининг яхши ишлаганлиги қайд этилди.

КЎШИМЧА 1000 ТОННА

САМАРҚАНД («Совет Ўзбекистони» мухбири). Коммунистик мўл-кўлчиликка ҳисса қўшиш учун курашаётган Пахтачи райони сабзавоткорлари дастлабки муваффақиятга эришдилар. Эл дастурхонига 2868 тонна сабзавот етказиб бералиб, бу соҳадаги план ортиғи билан бажарилди. Сабзавоткорлар бу муваффақиятга ҳосилдорликни ошириш ва етиштирилган маҳсулотларни нестнобуд қилмай йиғиштириб олиш эвазига эришдилар.

Планнинг бажарилишига «Самарқанд», Карл Маркс номли, Киров номли, «Пахтакор», «Коммунизм», Калинин номли, Свердлов номли колхозлар деҳқонлари салмоқли ҳисса қўшдилар.

Пахтачи райони сабзавоткорлари ички имкониятларини чамалаб, яна 1000 тонна маҳсулот топшириш мажбуриятини олишди.

Ҳамкорлик йўлида

Узбекистон меҳнаткашлари Ҳиндистон Республикаси мустақиллигининг 34 йиллиги ва Ҳиндистон билан Совет Иттифоқи ўртасидаги тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Шартнома имзоланганлигининг ўн йиллигини тантанали нишонладилар. 11 август куни Тошкентда шаҳар жамоатчилиги вакилларининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда республика пойтахтидаги олий ўқув юртларида таълим олаётган ҳинд студентлари иштирок этдилар.

Сўзга чиққан кишилар ҳар иккала мамлакат ўртасида мустаҳкамланиб бораётган иқтисодий ва маданий алоқалар ҳақида гапирдилар. Улар Совет — Ҳиндистон шартномаси халқлар манфаатларига, ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилаётганлигини, халқаро муносабатларнинг яхши намунаси бўлиб қолганлигини таъкидлашди. Бу муносабатлар турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш ва тенг ҳуқуқли ҳамкорлик қилиш принциплари асосида ривожланмоқда. Узбекистон меҳнаткашлари, деб уқтирди нотиқлар, икки мамлакат ҳамкорлигига салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Йиғилиш қатнашчилари дўст ҳинд халқига бахт-саодат, равнақ, янги ҳаёт қуриш ишида муваффақиятлар тиладилар.

(ЎзТАГ).

РЕЗЕРВЛАРДАН ТЎЛАРОҚ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

Узбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар қилишича, республика саноати маҳсулот реализация қилиш юзасидан 1981 йил январь-июль ойлари планини 102,3 процент бажарган, саноат ишлаб чиқариши ҳажми 1980 йилнинг январь-июль ойларига нисбатан 8,0 процент ошган, меҳнат унумдорлиги 5,0 процент кўпайган.

Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳри саноати маҳсулот реализация қилиш, ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлиги юзасидан январь-июль планларини қандай бажарганлиги қуйидаги маълумотлардан кўриниб турибди:

(Биринчи устун—областлар, иккинчи устун—маҳсулот реализация қилиш планининг бажарилиш проценти, учинчи устун — ишлаб чиқариш ҳажми планининг бажарилиш проценти, тўртинчи устун— меҳнат унумдорлиги планининг бажарилиш проценти, бешинчи устун — 1981 йил январь-июлида 1980 йил январь-июлига нисбатан ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръатлари процент ҳисобида).

Узбекистон ССР	**102,3**	**102,6**	**102,7**	**108,0**
Шу жумладан:				
Қорақалпоғистон АССР	**101,5**	**101,8**	**101,1**	**93,3**
Андижон области	**103,5**	**104,9**	**104,7**	**110,2**
Бухоро области	**103,1**	**103,2**	**103,7**	**105,3**
Жиззах области	**106,8**	**107,0**	**106,6**	**114,9**
Қашқадарё области	**101,8**	**101,7**	**103,0**	**111,8**
Наманган области	**104,3**	**105,0**	**104,2**	**115,5**
Самарқанд области	**103,4**	**104,0**	**103,5**	**111,6**
Сурхондарё области	**102,6**	**102,9**	**105,1**	**115,4**
Сирдарё области	**101,3**	**101,0**	**99,9**	**117,4**
Тошкент области	**102,3**	**102,5**	**102,6**	**105,1**
Фарғона области	**100,4**	**100,6**	**100,1**	**107,6**
Хоразм области	**102,8**	**103,3**	**103,0**	**108,8**
Тошкент шаҳри	**101,9**	**102,3**	**102,8**	**106,1**

Тошкентдаги «Компрессор» заводи, Наманган машинасозлик заводи, Ангрен бинокорлик материаллари комбинати, Бухоро мебель фабрикаси, Кувасой чинни заводи, Бухоро трикотаж фабрикаси, Шаҳрисабз ва Каттақўрғон гўшт комбинатлари планни муваффақиятли уддаладилар.

Кўмир ва газ қазиб чиқариш, электр энергияси ҳосил қилиш, куч трансформаторлари, йиғирув машиналари, пахта териш машиналари, минерал ўғитлар, пахта толаси, пайпоқлар, шойи газламалар, трикотаж буюмлар, колбаса маҳсулотлари, мол ёғи, сутга айлантириб ҳисобланда қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди.

Сурхондарё, Фарғона областларининг, Газ саноати министрлиги, Микробиология саноати бош бошқармасининг, Узбекистон ССР Бинокорлик материаллари саноати министрлигининг, Узбекистон ССР Қурилиш министрлигининг корхоналари ва бошқалар маҳсулот реализация қилиш юзасидан июль ойи планини бажармадилар.

Бир қанча корхоналар маҳсулот реализация қилиш январь-июль ойлари плани бажарилишини таъминламади. Самарқанд ва Наманган химия заводлари, Фарғонадаги «Азот» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Бухоро пиллакашлик фабрикаси, Фарғона ва Янгийўл ёғ-мой комбинатлари, Андижон гидролиз заводи, Шўрчи ун комбинати, Фарғона шиша идишлар заводи, Янгийўл ғишт заводи ва бошқалар шулар жумласидандир.

Министрликлар, идоралар, саноат корхоналари, бошланғич партия ташкилотлари ҳар бир меҳнат коллективидаги ишнинг аҳволини эътибор билан кўриб чиқишлари, иш самарадорлиги ва сифатини янада ошириш, ўн биринчи беш йиллик биринчи йилига белгиланган топширириқларни муваффақиятли адо этиш борасидаги социалистик мусобақада юксак кўрсаткичларга эришиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юборишлари зарур.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ДЎСТЛИК ВА ҚАРДОШЛИК

СОФИЯ. (ТАСС). Болгария Компартияси Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Л. И. Брежнев ва Т. Живков ўртоқлар ўртасида Қримда бўлиб ўтган дўстона учрашувга юксак баҳо берди.

Сиёсий бюро, деб таъкидлакади бу ерда эълон қилинган хабарда, учрашувнинг ижобий руҳи ва самарали натижалари Болгария — Совет муносабатларини янада ривожлантириш учун янги қудратли омил, қардош социалистик ҳамдўстликнинг бирлиги ва жипслигини марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм бузилмас принциплари асосида мустаҳкамлашга, унинг коллектив ташкилотлари бўлган Варшава Шартномаси ва Узаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашини мустаҳкамлашга қўшилган янги ҳисса бўлди, деб баҳоламоқда.

Сиёсий бюро учрашувда белгиланган БХР билан СССР ўртасидаги ҳамкорликни чуқурлаштириш йўлидаги янги конкрет тадбирларни маъқуллайди. Бу тадбирлар ҳар иккала қардош мамлакат ўртасида моддий ишлаб чиқариш соҳасида ихтисослаштириш ва кооперациялашнинг бош лойиҳасини амалга оширишга кўмаклашади. Бу тадбирлар, шунингдек «Интеркосмос — Болгария-1300» йўлдошининг орбитага чиқарилганлиги абадий ва бузилмас болгар—совет дўстлигининг, қардошларча ҳамкорлик ва ўзаро ёрдамнинг янги ифодасидир.

Болгария Халқ Республикаси, деб уқтирилади хабарда, КПСС XXVI съезди қабул қилган 80-йилларга мўлжалланган Тинчлик программасини, Совет Иттифоқининг конкрет тинчликсевар ташаббусларини тўла-тўкис маъқуллайди, ана шу ташаббусларнинг амалга оширилиши учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишларни қилади.

Хабарда айтиладики, халқаро кескинликнинг юмшатилиши Европада, хусусан Болқон ярим оролида ядросиз зоналар вужудга келтиришга кўмаклашган бўлур эди.

БКП Марказий Комитети Сиёсий бюроси ҳар иккала халқ фаровонлиги, тинчлик ва социал тараққиёт, реал социализмнинг янги галабаларга эришуви йўлида БХР ва СССР ўртасида ҳар томонлама қардошларча ҳамкорлик ва ўзаро яқинлашувни ривожлантириш ва мустаҳкамлашда ижобий роль ўйнаётганликлари учун Л. И. Брежнев ва Т. Живков ўртоқларга қизғин миннатдорчилик изҳор қилади. (ТАСС).

ЖАҲОНДА ҚАҲР - ҒАЗАБ ТЎЛҚИНИ

АҚШ президенти Р. Рейганнинг ялпи қирғин қуролининг энг ваҳшиёна тури бўлмиш нейтрон қуролини кенг кўламда ишлаб чиқариш тўғрисидаги фармойиши бутун жаҳонда қаҳр-ғазаб тўлқинини кучайтириб юборди. Турли мамлакатларнинг сиёсий ва жамоат арбоблари, матбуоти Вашингтоннинг бу қадамига ялпи тинчлик ишини жуда катта хавф остида қолдирувчи чора деб ҳақли равишда баҳо бермоқдалар.

ОСЛО

Норвегия ҳукумати АҚШнинг нейтрон қуролини ишлаб чиқариш ва тўплашга киришиш тўғрисидаги қарорига қарши расмий норозилик билдирди. Бош министр Г. Харлем Брундтланд хоним Норвегия телеграф бюроси мухбири билан суҳбатда қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: мамлакат ҳукумати «илгари ҳам нейтрон қуролига қарши чиққан эди. Мамлакатда кенг қўллаб-қувватланаётган бу позиция ўзгармай қолаверади» Бош министр Америка маъмуриятининг бу қарори Европада қурол-яроғларни қисқартириш юзасидан олиб борилаётган музокараларга зарар етказади, деб уқтирди. Европада ядро қуролсизланиши тўғрисида музокаралар олиб борилишини устун қўйиш ва шу муносабат билан, деди у, ана шу музокараларни чигаллаштириш мумкин бўлган чораларни кўрмаслик ҳозирги пайтда барча мамлакатлар учун муҳимдир. Г. Харлем Брундтланд хоним ўз ҳукуматининг расмий фикри АҚШ элчихонасига маълум қилинганлигини билдирди. Шу билан бирга у шундай муҳим қарор қабул қилиш олдидан АҚШ НАТОдаги шериклари билан маслаҳатлашмаганидан норози эканлигини айтди.

СТОКГОЛЬМ

Қўшма Штатларнинг нейтрон қуроли ишлаб чиқара бошлаш ҳақидаги қарори зўр бериб қуролланиш соҳасида яна бир хатарли қадамдир. Бу эса катта ташвиш туғдиради, деди Швеция ташқи ишлар министри У. Ульстен. У қуролланиш пойгасини чеклаш ва уруш бошланиш хавфини камайтириш юзасидан тегишли чораларни ишлаб чиқиш мақсадида давлатлар ўртасида музокаралар олиб бориш зарур эканлигини айтди.

ДЕҲЛИ

Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди Р. Рейганнинг нейтрон қуролини ишлаб чиқариш тўғрисидаги фармойишини қоралади. И. Ганди Кенияга бора туриб, Виктория шаҳрида (Сейшель ороллари Республикаси) тўхтаб ўтган эди. У бу шаҳарда шу гапларни айтди: қурол-яроғларнинг замонавий турлари тобора кўпайтирилаётганлиги жаҳонни жиддий хавф остида қолдиради.

ЛОНДОН

Буюк Британия лейбористлар партиясининг раҳбари Майкл Фут Р. Рейган маъмуриятининг нейтрон қуролини кенг кўламда ишлаб чиқариш тўғрисидаги қарорини кескин танқид қилди. У бу ерда тарқатилган баёнотда «лейбористлар партияси нейтрон қуролини ишлаб чиқаришга кескин равишда қарши чиқмоқда» деб таъкидлади. Нейтрон қуролидан фойдаланиш имконияти «чекланган» ядро уруши, деб аталган урушни қўлланиш тўғрисидаги аҳмоқона ғояни қабул қилишга олиб келиши мумкин эканлиги, деб уқтириб ўтди у, ана шу қарорнинг энг хатарли оқибатларидан биридир. «Ҳамма фактларга қараб фикр юритганда, — дейилади баёнотда, — бу қарор Ғарбий Европа мамлакатларининг ҳукуматлари билан бирон тарзда маслаҳатлашмай қабул қилинганлиги аёндир. Бу мамлакатлар ҳукуматларининг кўпи ана шу масала илгари муҳокама қилинган пайтда қуролнинг шу турини жойлаштиришга қарши чиққан эди».

ТОКИО

Вашингтоннинг янги ваҳшиёна қуролни ишлаб чиқариш ва тўплашга киришиш ҳақидаги қарори Японияннинг ҳукмрон доиралари учун сира ҳам кутилмаган ўр воқеа бўлди. Япония министрлар кабинетининг бош секретари Кинити Миядзава бу ерда шу гапларни айтди: Япония ҳукумати нейтрон қуроли ишлаб чиқара бошлаш хусусидаги қарор тўғрисида Қўшма Штатлардан илгари ҳеч қандай маълумот олмаган эди

Шу муносабат билан «Асахи» газетаси Америка маъмуриятининг баёнотида нейтрон қуроли аввало АҚШ территориясида жойлаштирилади, деб даъво қилинган бўлса ҳам, АҚШ уни Европага жойлаштиришни планлаштираётганлиги тамомила аёндир, деб таъкидлайди.

(ТАСС).

И. Ганди табрикномаси

«Ҳиндистон — Совет дўстлиги турли ижтимоий системаларга мансуб икки давлатнинг ялпи тинчлик ва халқаро ҳамжиҳатликни чуқурлаштириш манфаатлари йўлидаги ҳамкорлигининг яққол намунасидир» — Ҳиндистон Бош министри Индира Гандининг СССР билан Ҳиндистон ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги шартнома имзоланган кунининг ўн йиллиги муносабати билан Совет Иттифоқи дўстлари жамиятига йўллаган ва бу ерда тарқатилган табрикномасида шундай дейилган.

«Шартнома тузилгандан буён ўтган ўн йил мобайнида, — деб таъкидланади табрикномада, — Ҳиндистон—Совет дўстлиги яна ҳам мустаҳкамроқ, савдо-сотиқ, фан ва маданият каби соҳалардаги ҳамкорлик эса яна ҳам кўпроқ серқирра бўлиб қолди. Халкларимиз ўртасидаги муносабатларга ҳамиша ўзаро ҳурмат хос бўлиб келди. Ҳиндистон мустақилликка эришгандан буён Совет Иттифоқи билан бирграликда мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши курашиб келмоқда. Ҳиндистон ўтказиб келаётган қўшилмаслик сиёсатини СССР ҳам қўллаб-қувватламоқда».

И. Ганди «Ҳиндистон—Совет дўстлиги иккала мамлакат ва ялпи тинчлик манфаатлари йўлида бундан буён ҳам мустаҳкамлаверади», деб ишонч билдирди.

(ТАСС).

Фавқулодда учрашув

Нефть экспорт қилувчи мамлакатлар ташкилотига аъзо бўлган мамлакатлар нефть министрлари 19 август куни Женевада фавқулодда учрашув ўтказадилар.

Улар жаҳон нефть бозоридаги аҳволни ва нефть нархнавоси тўғрисидаги масалаларни муҳокама қиладилар. Учрашувда шу ташкилотга аъзо бўлган барча мамлакатлардан келган вакилларнинг иштирок этиши қутилмоқда. Кувайт ҳукуматининг расмий вакили шу ҳақда маълум қилди.

(ТАСС).

КЕСКИНЛИК САҚЛАНМОҚДА

Баннкулдан олинган хабарларга кўра, Гамбияда турган Сенегал қўшинлари мамлакатда яқинда давлат тўнтариши қилишга уринишга даҳлдор, деб гумон қилинган кишиларни қамоққа олишни давом эттирмоқдалар.

Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, ҳамма йўллардаги постларга қуроллангган сончилар қўйилган. Сенегал солдатлари барча автомашиналарни синчиклаб тинтув қилмоқдалар. Кўплаб оппозиционер сиёсий арбоблар қамоққа олинганлиги хабар берилмоқда Агентликнинг Сенегал ҳарбий доиралари манбаларига асосланиб уқтириб ўтишича, Бакау ва Брикамо ўртасида жойлашган аҳоли пунктларидан бирида қўзғолончилардан 50 киши қамоққа олинган. Сенегал ҳарбий қисмининг командири подполковник А. Нгомнинг маълум қилишича, Сенегал чегараси яқинидаги Сокото ўрмонида 10 киши қамоққа олинган. А. Нгом Гамбиядаги Сенегал ҳарбийлари мазкур мамлакат президенти Жавара ихтиёрига топширилганини ҳам маълум қилди. (ТАСС).

Ўзбекистон меҳмонлари

11 август куни Тошкентга Афғонистон Демократик Республикаси жамоатчилиги вакилларининг катта бир группаси келди.

Қўшни дўст мамлакатдан келган меҳмонлар Узбекистон бўйлаб сафар қиладилар, колхозлар ва корхоналарда, жамоат ташкилотларида, илмий муассасалар ҳамда маданият муассасаларида бўладилар.

* * *

Бельгия Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Ян Дебруувер Узбекистонда меҳмон бўлиб турибди. У В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини бориб кўрди, Узбекистон пойтахтидаги диққатга сазовор жойлар билан танишди.

11 август куни Я. Дебрууверни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров қабул қилдар.

* * *

Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Монголия Халқ Республикасининг юстиция министри Бярагийн Чимид, молия министри Эрдэнийн Бямбажав, халқ маорифи министри Раднасэдийн Санжасурэн Узбекистонда бўлдилар. Монголиялик дўстлар Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар, Бухоро ва Самарқандга бориб келдилар, Узбекистон ССРнинг турдош министрликларидаги ўз ҳамкасблари билан учрашдилар. (ЎзТАГ).

УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Н. ЗОҲИДОВни «ЕНҒИНДАГИ ЖАСОРАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Енғинни ўчиришда, ёнғин вақтида одамларни қутқаришда кўрсатган довюраклиги, жасорати ва мардлиги учун ички хизмат катта лейтенанти Нўъмонжон **Зоҳидов** СССР Олий Совети Президиуми номидан «Енғиндаги жасорати учун» медали билан мукофотлансин.

Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. УСМОНХУЖАЕВ.
Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1981 йил 11 август.

АХБОРОТ

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

ПУНКТ ТАЙЁР

«Октябрь» пахта пунктининг ишчи ва хизматчилари ўн биринчи беш йиллик тўнғич йили мўл ҳосилини қабул қилиш учун ҳар томонлама ҳозирлик кўрмоқдалар. Бу йил пункт коллективи Қува районидаги Димитров номли, Киров номли ва «Социализм» колхозларидан 12 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» қабул қилиб олади. Ҳозиргача мавжуд 12 та транспортёр, шунча «ПЛ» агрегати, 3 та қуритиш қурилмаси, 26 та майдонча, шунингдек, ёнғинга қарши кураш воситалари шайлаб қўйилди.

Б. ХОЛМАТОВ.

МУСОБАҚА ТУФАЙЛИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўрта Осиё пароходчилигига қарашли Хўжайли пристанининг кема ремонти заводи коллективи ўзаро социалистик мусобақани авж олдирмоқда. Корхона ишчилари ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари ортиғи билан адо этишга барча куч ва имкониятларини сафарбар этмоқдалар. Йилнинг биринчи ярмида пландаги 331 минг сўмлик ўрнига 332 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. 7 ойлик кўрсаткичлар ҳам ошириб бажарилди.

Э. ЕРГАЛИЕВ.

ЖАДАЛ СУРЪАТ

«Наманганводстрой» трестига қарашли 7-механизациялашган кўчма колонна қурувчилари Эркент сув омборини жадал суръатлар билан бунёд этмоқдалар. Шу кеча-кундузда омбор тўғонига 8—10 минг кубометр миқдорида тупроқ тўкилмоқда. Қурувчилар мусобақасида экскаваторчилардан А. Қодиров, А. Отахонов, Н. Ёқуббоев, З. Қурбонов, бульдозерчилардан Э. Ҳасанов, Ш. Қулмирзаев, 6-автокорхона шофёрларидан А. Ҳакимов ва А. Шамсутдиновлар бошқаларга ўрнак бўлмоқда.

Т. УСМОНОВ.

* * *

Шунингдек, редакция И. Эшжонов (Хоразм), Х. Сулаймонов (Тошкент области), Ю. Шарипов (Наманган), Ҳ. Қаюмов (Фарғона)лардан ҳам саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари коллективларининг меҳнат зафарлари тўғрисидаги хатхабарларни олди.

ЯНГИ АНЪАНАЛАР, МАРОСИМЛАР — ҲАЁТГА

ЗАМОН ТАЛАБИ

● ТЎЙ — ХАЛҚНИКИ, У РИСОЛАДАГИДАЙ ЎТСИН ● МАҲАЛЛАДА ТЎЙЛАРНИ ЎТКАЗИШДАГИ ЯНГИЛИКЛАР ● ЖАМОАТЧИЛИКНИНГ ТАЪСИР КУЧИ ● ЯНГИЧА ИЛҒОР МАРОСИМЛАРГА КЕНГ ЙЎЛ ● БИР КИШИ ҲАММА УЧУН, ҲАММА БИР КИШИ УЧУН.

Каттақўрғон йилдан йилга обод ва кўркам бўлиб борянти. Айниқса, кейинги йилларда у анча ўзгарди. Кўплаб муҳташам бинолар қад кўтарди, янги кўчалар пайдо бўлди, асфальт йўллар қурилди. Кўкаламзорлаштириш, шаҳарнинг санитария аҳволини яхшилаш масалаларига эътибор кучайтирилди.

Маҳаллаларни айтмайсизми? Қайси маҳаллага борманг, қилинган ишларни, гулзорларни кўриб завқланасиз, беҳад хурсанд бўласиз.

Шу жумладан, бизнинг маҳалламизда ҳам кўпгина ишлар қилинди. Кенг жамоатчиликнинг иштироки билан маҳалла маркази бутунлай ўзгарди. Маҳалла комитети учун махсус идора, қариялар чойхонаси, Ленин хонаси ҳамда кўп кишилик йиғилишлар, митинглар ўтказишга мўлжалланган ҳашаматли айвон қурилди. Кўргазмали агитацилга эътибор кучайтирилди.

Маҳалла хонадонлари Ильич чироқлари, телефон, радио, телевизор, газ, сув билан тўла таъминланган. Маҳалла аҳолиси билан турли муҳим тадбирларни амалга ошириш, ҳар қандай маъракаларни кутилганча, кўнгилдагидай, элга манзур даражада ўтказиш учун ҳамма қулайликлар муҳайё. Оммавий-сиёсий ва маданий-маърифий ишларни яхши йўлга қўйиш, янгича тўйлар, янгича анъаналарни кенг ёйиш учун ҳозир бутун имкониятлар мавжуд.

Маҳалла комитети 17 кишидан иборат бўлиб, ундаги пенсионерлар, зиёлилар маҳалланинг барча ишларига бош-қош бўлмоқдалар, тузилган Советларга раҳбарлик қилмоқдалар. Масалан, маҳалла комитети раисининг ўринбосари Худойберди Ҳакимов айни пайтда тўйларни ўтказиш кенгашининг раиси ҳамдир. Кенгаш аъзолари тўй эгалари билан бамаслаҳат, тўйларни ихчам, камчиқим, замонавий қилиб ўтказиш чораларини кўрмоқдалар. Кейинги пайтларда ўтказилаётган тўйлар тўй эгалари учун ҳам, чақирилган меҳмонлар учун ҳам манзур бўлмоқда.

Илгари никоҳ тўйлари икки-уч кунлаб чўзилар, қалдан ташқари ташвиш, кўп харажатлар бўлар, ичкиликбозлик авж олиб, отарчиларнинг қий-чувлари билан тонг отгунча ўтириларди. Бундай тартибсизликларга чек қўйилди. Ҳозир тўй ўтказиш кенгашининг раиси тўйларни очади, шу кенгаш аъзоси, ўртоқлик судининг раиси И. Тошпўлатов тўйларни бошқариб боради. Меъёридан зиёд ичкликка, таомларнинг исроф қилишига йўл қўйилмайди. Яхши ўйин-кулги ташкил этилади. Маҳалламизда ҳаваскор ашулачи, музикачи, рақсчи ва қизиқчи йигит-қизлар оз эмас. Кейинги пайтларда, ана шу ёшлар аҳолига муносиб маданий хизмат кўрсатаётганидан беҳад хурсандмиз. Шундай тартиб қўлланилятики, кеч соат 11 бўлдими — тўй ўтказиш кенгашининг раиси тўйнинг поёнига етганини эълон қилади ва меҳмонлар билан хайрлашади.

Қорадарё совхозининг ишчиси Ф. Пўлатов оиласида никоҳ тўйи шундай ўтди. Куёв Исматулла Пўлатов Самарқанд давлат университетининг юридик факультетида ўқиса, келин Марҳабо Низомиддинова Тошкентдаги чет тиллар институти талабаси эди. Келин-куёвларнинг тўйига келган бир группа курсдошлари ўзларининг жозибадор музика, ашула ва рақслари билан шундай хизмат кўрсатдиларки, меҳмонлар чинакам маданий хордиқ чиқариб мамнун бўлиб қайтишди. Шундай тўйлар ўтказишни орзу қилишди.

Тўйларга тўй ўтказиш кенгаши, ўртоқлик суди ва оқсоқоллар кенгаши бошчилик қилаётганидан бери бирор кўнгилсиз ҳодиса рўй бергани йўқ, меҳмонларнинг иззат-ҳурмати ўрнига қўйилянти. Бундан ташқари тўйларни, айниқса, ҳовлиси тор бўлганларнинг тўйларини жамоат жойларида ўтказамиз. Шундай қилиш ҳаммага маъқул тушянти.

Шуни ҳам айтиш керакки, ким тўй қилмоқчи бўлса, тўй ўтказиш кенгашини таклиф этади, маслаҳат сўрайди. Берилган маслаҳатларга амал қилади. Маҳалла аҳли, кўни-қўшниларнинг ҳашари билан ҳовли деворларини оқлайди, атрофларини тозалаб, тартибга солади. Тўйни ташкил этиш ва меҳмон чақириш ҳам тўй кенгаши аъзолари айтганларидек бўлади.

Маҳалламизда олтин тўйлар ўтказиш, ёшларни Совет Армияси сафига жўнатиш, қарияларни пенсияга узатиш, улар билан учрашувлар ташкил этиш ҳам одат тусига кириб борянти. Бундан ташқари, меҳнат ва Улуғ Ватан уруши ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари билан ҳам тез-тез учрашувлар ўтказиб турилмоқда, уларнинг лекция ва суҳбатлари ташкил этилмоқда. Оқсоқоллар кенгашининг ташаббуси билан отаоналарни йиғиб, болаларни мактабда ва уйда тарбиялаш масалалари муҳокама этиб турилганлиги яхши натижа берянти.

А. Раҳмонов раислигидаги ободончилик кенгаши ҳам ўз фаолиятини тобора кучайтирмоқда. Кейинги икки йилнинг ўзида маҳалла территориясидаги ҳамма қуриган, кўримсиз бўлиб қолган дарахтлар ўрнига мевали дарахт кўчатлари ўтказилди. Ариқлар тартибга солинди. Маҳалланинг тозалиги, санитария аҳволи ҳар қачонгидан кўра анча яхшиланди.

КПСС XXVI съездида социалистик турмуш тарзининг моддий ва маънавий асосларини мустаҳкамлаш, янги инсонни камол топтириш вазифалари алоҳида қайд қилинган экан, уни амалга оширишда, айниқса янги анъаналарни, маросимларни ҳаётга татбиқ этиш, кишиларни ана шу руҳда тарбиялаш ғоят муҳим аҳамият касб этажаги таъкидланди. Биз съезд қарорларини изчил амалга ошириб борар эканмиз, маҳалламизда янгича анъаналарни, урф-одатларни кенг қулоч ёйдираверамиз. Бунинг учун ҳамма имкониятларга эгамиз.

Р. ЛУТФУЛЛАЕВА.
Каттақўрғон шаҳридаги Навоий номли маҳалла комитети раиси.

ЎЛКАМИЗ НОЗ-НЕЪМАТЛАРИ

ИККИ ПЛАННИ КЎЗЛАБ

Андижон районидаги Энгельс номли совхознинг Орифжон Нуъмонов, Холматжон Умаров бошлиқ бригадаларнинг миришкорлари сабзавот тайёрлаш планини муддатидан илгари бажардилар. Иккала бригада сабзавотларни қабул пунктларига 1000 тоннадан зиёд карам, помидор, бодринг, пиёз етказиб беришди. Бу бригадалар аъзолари икки план миқдорида сабзавот топшириш учун курашмоқдалар.

— Сабзавот маҳсулотлари пишиб етилгач, дарров ўз вақтида териб олинмаса бўлмайди, — дейди илғор бригада бошлиғи, миришкор деҳқон Орифжон Нуъмонов. — Шунинг учун биз помидор ва бодринг экилган пайкалларни тез-тез оралаб ҳосилини сифатли териб олишга алоҳида эътибор беряпмиз. Натижа ёмон бўлмаяпти. Мана, сабзавот топшириш планини совхозда биринчилар қаторида бажардик. Энг муҳими, маҳсулотлар шаҳарликлар дастурхонига сифатли қилиб етказиб берляпти. Помидор ва бодринг теримида Одина Холикова ҳамкасбларига ўрнак бўляпти. Бундай миришкор сабзавоткорлар бригадамизда кўп.

«Ирмоқлар бирлашиб, дарё ҳосил бўлади» — дейди халқимиз. Хўжаликда кўплаб бригадалар сабзавот тайёрлаш планини бирин-кетин бажаряпти. Бу билан совхозда сабзавот топшириш кун сайин ортиб бормоқда. Шу кунгача совхоз далаларидан 11 минг тоннадан зиёд сабзавот маҳсулоти йиғиштириб олинди, эл дастурхонига етказиб берилди. Бу планнинг тўртдан уч қисмини ташкил этади.

Суратда: илғор бригада бошлиғи О. Нуъмонов О. Холикова териб чиққан помидор сифатини кўздан кечиряпти.

Г. Григорьев фотоси (ЎзТАГ).

ГАЗЕТХОНЛАР ИЛТИМОСИГА КЎРА

САЛОМАТЛИГИНГИЗНИ ЙЎҚОТСАНГИЗ...

Мамлакатимизда ривожланган социализм шароитида совет кишисига партия ва ҳукумат ҳар томонлама ғамхўрлик кўрсатаётирлар. Давлатимиз ишлаб чиқаришда кишиларнинг саломатлигини ва меҳнат хавфсизлигини таъминламоқда. Совет қонунларига мувофиқ бу вазифа корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар маъмуриятига юкланган бўлиб, улар замонавий хавфсизлик техникасини жорий этиб, ишлаб чиқариш травматизмининг олдини олишлари, кишилар профессионал касалликларга чалинмаслиги учун санитария-гигиена шароитларини таъминлаб беришлари керак.

Шунга қарамай, ишлаб чиқаришда бахтсиз ҳодисалар юз берган тақдирда совет меҳнат қонунлари ишчи ва хизматчиларга майиб бўлиб қолганлиги ёки саломатлигини йўқотганлиги учун корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг шу ишчи ёки хизматчига етказилган зарарни тўлаши кўзда тутилган.

Бу зарарни тўлаш қандай бўлади? Агар ишчи жароҳатланиб ёки саломатлигини йўқотиб иш ҳақининг маълум қисмидан маҳрум бўлган бўлса ана шу қисми ишчига корхона томонидан тўланади. Келтирилган зарар ишлаб чиқариш вақтида олинган жароҳат ёки саломатлигининг йўқолиши сабабли меҳнат қобилиятини йўқотганлиги ҳақида врач-меҳнат эксперт комиссияси белгилаган муддат давомида тўлаб борилади. Зарар миқдори эса профессионал меҳнат қобилиятининг ёки бўлмаса умумий меҳнат қобилиятини йўқотганлик даражасига ҳамда ойлик ўртача иш ҳақи миқдори ва саломатлигини йўқотганлиги учун белгиланган пенсия миқдорига қараб аниқланади. Масалан, бахтсиз ҳодисага учраган кишининг ўртача ойлик иш ҳақи 200 сўм дейлик. Бахтсиз ҳодиса туфайли у умумий меҳнат қобилиятининг 40 процентини ва профессионал меҳнат қобилиятининг 60 процентини йўқотди. Агар бу кишига бахтсиз ҳодисадан сўнг 80 сўм пенсия тайинланган бўлса, унга тўланадиган зарар миқдори 40 сўмни ташкил этади. (Ойлик ўртача маош миқдори 200 сўм — 60 сўмга кўпайтирилиб 100 га тақсимланади ва ундан белгиланган пенсия миқдори 80 сўм чиқариб ташланади. Ана шунда 40 сўм келиб чиқади).

Агар худди шу ҳолда ишчи профессионал меҳнат қобилиятини 100 процент йўқотган деб белгиланса, тўланадиган зарар миқдори 78 сўмни ташкил этади (200—(70*60):100—80=78 сўм. Бу ўринда 70 — малакасиз ишчининг минимал иш ҳақи миқдоридир).

Бахтсиз ҳодиса натижасида ишчи ёки хизматчи меҳнат қобилиятини қай даражада йўқотганлигини корхона, ташкилот, муассаса, фабрика-завод маҳаллий комитети ёки маъмурият томонидан берилган йўлланмага мувофиқ ВТЭК процент ҳисобида белгилаб беради.

Корхона, муассаса ва ташкилот айби билан ишлаб чиқаришлаги бахтсизлик оқибатида ишчи ёки хизматчи ҳалок бўлса, етказилган зарар марҳумнинг қарамоғидаги меҳнатга қобиляти бўлмаган шахсларга, шунингдек, марҳумнинг қарамоғида бўлмаган, лекин қонунга мувофиқ марҳум боқиши лозим бўлган меҳнат қобиляти бўлмаган шахсларга тўланади.

Тўланадиган зарар қуйидагиларга берилади: балоғатга етмаган шахсларга 16 ёшга қадар, ўқувчиларга — 18 ёшга киргунча, 55 ёшдан катта бўлган аёлларга ва 60 ёшдан катта бўлган эркакларга умр бўйи, инвалидларга инвалидлик муддати тугагунга қадар, агар марҳумнинг ота-оналари ёки хотини ёҳуд ўлган киши аёл бўлса унинг эри ишламасдан марҳумнинг ҳали 8 ёшга етмаган фарзандлари, укалари, сингиллари ёки неваларини боқаётган бўлса, уларнинг ёши ва меҳнат қобилятига қарамасдан фақат биттасига шу кичкинтойлар 8 ёшга етгунга қадар пул тўлаб борилади. Бундай ҳолларда марҳум алимент тўлаб келган болалар ҳам унинг қарамоғидаги деб ҳисобланади.

Бундай ҳолларда тўланадиган зарар миқдорини тўлаш учун марҳумнинг ўртача иш ҳақидан унинг ўзига ҳамда унинг қарамоғидаги меҳнатга қобиляти шахсларга (лекин зарарнинг тўланишига ҳаққи бўлмаган шахсларга) тегишли қисми, шунингдек, боқувчисини йўқотганлиги учун белгиланган пенсия миқдори чиқариб ташланади. Ҳар бир шахс учун тўланадиган зарар миқдорини белгилаш мақсадида қолган сумма ана шу шахслар сонига тақсимланади.

Жойларда ушбу масала ўрганилган вақтда етказилган зарар асосан тўғри тўланаётганлиги, бироқ, айрим ҳолларда қоидадан четга чиқилаётганлиги аниқланди.

Бу хусусда қондага хилоф ишлар асосан шундан иборатки, етказилган зарар тўловларини олишга ҳаққи борлигини тасдиқловчи зарур ҳужжатлар ҳамиша ҳам бўлавермайди. Бунинг оқибатида баъзи ҳолларда бахтсиз ҳодисага учраган шахс ва унинг оила аъзолари манфаатларига зарар етказилса, баъзи ҳолларда уларга корхона, ташкилот ва муассасалар қонунга хилоф равишда ортиқча тўлаб юборганлар. Масалан, «Фергананефтеоргсинтез» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчилари В. Кабанов ва Дадаевларга жами 850 сўм кам тўланган, Олтиариқ районидаги «Ленинград» колхозида бахтсизлик оқибатида ҳалок бўлган М. оиласига ойига 53 сўм 71 тийин ўрнига 35 сўмдан тўланган. Ш. колхозда ҳалок бўлган Й. оиласига эса 29 сўм 90 тийин ўрнига ҳар ойда 51 сўмдан тўланган.

Келтирилган зарарни қоплашни сўраб маъмуриятга мурожаат қилиш муддати белгилаб қўйилмаган. Лекин фалокат юз берган кундан уч йил кейин ариза берилса, зарарни қоплаш учун ариза берилган кундан бошлаб пул тўланади.

Келтирилган зарарни тўлаш тўғрисидаги аризага ВТЭКнинг меҳнат қобилятини қай даражада йўқотганлиги тўғрисидаги хулосаси, пенсия гувоҳномасининг нусхаси ёки социал таъминот бўлими органларининг ушбу ногиронлик ёки саломатлигини йўқотиш муносабати билан тайинланган инвалидлик пенсиясининг миқдори тўғрисидаги справкаси қўшиб берилади. Боқувчисини йўқотганлиги учун етказилган зарарни қоплаш ҳуқуқига эга бўлган меҳнатга қобиляти шахслар ўз аризаларига ЗАГС органларининг ишчи ёки хизматчининг ўлими тўғрисидаги гувоҳномасини, ёки унинг нотариус томонидан тасдиқланган нусхасини, пенсия гувоҳномаси нусхасини ёки социал таъминот органларининг боқувчисини йўқотганлиги учун пенсия миқдори тўғрисидаги справкасини, марҳумнинг оиласи составини тўғрисида яшаш жойидан справка ёки болаларнинг туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома нусхаларини, 16 ёшдан 18 ёшгача бўлган ўқувчилар учун эса ўқув юртидан берилган справкаларни қўшиб бериш керак. Бу аризалар корхона, ташкилот раҳбарларига берилади.

Жароҳатланган шахс ёки зарарни ундириб олиш ҳуқуқига эга бўлган шахслар маълум сабабларга кўра ана шундай ҳужжатларни тақдим қила олмасалар корхона, муассаса ва ташкилот маъмуриятининг ўзи бундай ҳужжатларни талаб қилиб олиши мумкин.

Маъмуриятнинг етказилган зарарни қоплаш тўғрисидаги қарори корхона раҳбари буйруғи билан расмийлаштирилади ва унда зарар тўланадиган шахслар ва ана шу зарарни қоплаш учун тўланадиган пул миқдори ва муддатлари аниқ кўрсатилади.

Жабрланувчига келтирилган зарар шундай миқдорда тўланадики, унга тўланадиган пул бериладиган пенсия ва иш ҳақи билан қўшиб ҳисоблаганда саломатлигини йўқотмасдан олдинги иш ҳақидан (маошидан) ошиб кетмаслиги керак.

Баъзан ишлаб чиқаришда бахтсиз ҳодисага учраган шахслар маъмуриятнинг қарорига розй бўлмасликлари мумкин. Бундай ҳолларда улар корхона, муассаса ва ташкилотнинг касаба союз, маҳаллий комитетига, маҳаллий комитет қарорига қўшилмаганлиги ҳақида халқ судига мурожаат қилишлари мумкин. Етказилган зарар ҳар ойда тўлаб борилади ва ундан солиқ олинмайди. Агар бу пул алоқа бўлими орқали юборладиган бўлса почта харажатлари корхона, ташкилот ва муассаса ҳисобига бўлади.

К. ДАДАБОЕВ.
Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети меҳнатни муҳофаза қилиш бўлими мудирининг ўринбосари.

ПАХТАКОРЧИЛАР ХОТИРАСИ

Дарвозабон Сергей Покатилов, ҳимоячилар Равиль Агишев, Олимжон Аширов, Юрий Басов, Юрий Загуменних, Николай Куликов, ярим ҳимоячилар Михаил Ан, Александр Корчёнов, ҳужумчилар Константин Баканов, Шуҳрат Эшбўтаев, Владимир Макаров, Владимир Фёдоров, Виктор Чуркиннларнинг номлари муҳлисларга яхши таниш: «Пахтакор» командасининг собиқ аъзолари бўлган бу чарм тўп усталари республикамизда спортнинг футбол турини оммавийлаштиришга катта ҳисса қўшган эдилар. Улар мамлакат чемпионати мусобақаларида кўч синашиб, Ўзбекистон футболи нуфузини оширган эдилар.

Куни-кеча собиқ пахтакорчиларнинг хотирасини абадийлаштиришга бағишланган митинг бўлди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети биноси ёнига мухлислар, мутахассислар ва спорт жамоатчилиги вакиллари тўпландилар. Улар собиқ пахтакорчиларга бағишланган ёдгорликни кўздан кечирдилар. Ёдгорлик гранит тошдан ясалган, гўё очиқ китоб саҳифаларини эслатиб туради. Ўртага футбол тўпи қўйилган бўлиб, унинг атрофида собиқ пахтакорчиларнинг номлари зархал ҳарфлар билан ёзилган. Ёдгорликнинг очилишига бағишланган митингда сўзга чиққанлар ўз даврида махорат кўрсатган футболчилар номини яна бир бор хурмат билан тилга олдилар. Ёдгорлик пойига гулчамбарлар қўйдилар.

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатдаги сони 14 августда чиқади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА. МТ-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Кучлилар, довюраклар, эпчиллар. 10.50 — Турмуш ижиқчикирлари. Бадиий фильм. 11.55 — Тошкент тароналари. 12.20 — Ҳужжатли фильм. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 16.25 — Горичилар, қаердасиз. 16.55 — Концерт. 17.30 — Крошнинг таътиллари. Бадиий фильм. 2-серия. 18.35 — Фан оламида. 19.05 — Қувноқ нотачалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 20.00 — Олам кинокамера кўзгусида. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Зенит» (Ленинград).

МОСКВА. IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильмлар. 10.50 — Концерт. 11.25 — Мультфильмлар. 11.50 — А. С. Пушкин. Мис чавандоз. 12.40 — Болалар учун фильм. 13.45 — Фортепьяно куйлари. 14.05 — Ҳужжатли фильм. 14.30 — Уфқ. 15.30 — Концерт. 16.45 — Объектив. 17.15 — К. Тренёв. Любовь Яровая. 19.30 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хатлар рингиз асосида. 21.15 — Мультфильм. 21.30 — Время. 22.05 — Ғилоф баиданси. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ. I. 11.30 — Фильм-балет. 12.00 — Бронза қуш. Бадиий фильм. 1-серия. 13.15 — Ёшлик. 14.15 — Совет Иттифоқи шаҳарлари туркумидан телефильмлар. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Еш куч. 19.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шукрулло. Кўнгил чироғи. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Турмуш ва маданият. 22.35 — Кино оламида.

ТОШКЕНТ. II. 18.40 — Болалар учун фильм. 19.30 — Тошкентнинг эртанги куни. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Мен Тянь-шанман. Бадиий фильм. 1-серия. 21.20 — Телефильмлар.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Шу кунинг қўшиқлари. 9.35 — Ўзбек музикали драмаларидан парчалар. 11.15 — КПСС XXVI съезди ривожланган социализмнинг иқтисодий сиёсати ҳақида. 11.25 — Ёшларнинг талабларига биноан концерт. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Оила ибрати. 14.00 — Сабзавоткорлар мўл ҳосил учун курашда. 19.25 — Ной наволари. 20.50 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга. 21.00 — Шеърият кечаси. Шукрулло шеърлари. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Янги музикали ёзувлар. 23.15 — Дам олиш концерти.

Узбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси базасидаги 214-ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1981-82 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисосликлар бўйича юқори малакали мутахассисларни тайёрлаб чиқаради: саноат ускуналари бўйича слесарь-ремонтчи, металлар бўйича токарь, механика-йиғув ишлари слесари (станокли ва слесарли ишларнинг разметкачи-контролери), электр ускуналарга хизмат кўрсатиш бўйича электромонтёр, қўлда пайвандлаш бўйича электр пайвандчи, ярим автомат машиналарда ишловчи электр пайвандчи, пайвандлаш ишларининг контролёри, фрезеровкачи, штамповкачи, қуюв ишлаб чиқаришининг қолипловчиси.

Ўқиш муддати — бир йил ва уч йил.

Билим юртини 3 йил муддат билан битириб чиққанлар ўрта маълумот тўғрисида аттестат ва иккита аралаш ихтисослик билан диплом оладилар.

Ўқиш муддати меҳнат стажига қўшилади.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртига қабул қилинганлар 3 маҳал овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар, ишлаб чиқариш практикаси давомида ишланган иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Билим юртини 4-5 баҳолар билан битирганлар имтиёзли шароитда олий ўқув юртларига қирадилар. 10-синф ҳажмида маълумоти билан билим юртини битирганлар билим юртини тугатганлиги тўғрисида аттестат оладилар. Ўрта мактабларни битирган ўқувчилар ойига 76 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар. Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхона берилади.

Машғулот 1 сентябрдан бошланади.

15 дан 25 ёшгача бўлган, 8—10 синф ҳажмида маълумотли йигит ва қизлар қабул қилинадилар.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар илова қилинади: туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома (паспорт), 8-синфни тугатганлиги тўғрисида гувоҳнома (10-синфни тугатганлиги тўғрисида аттестат), справкалар: турар жойидан, саломатлиги тўғрисида; 6 та фотосурат (3х4 см. ҳажмида), автобиография.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (2, 16, 25, 28, 29-трамвайлар, 8, 9, 24, 44, 60 72 112, 115-автобусларнинг «Ғалаба боғи» бекати).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Янги программа. «Аренада мескваликлар».

●

Ю. А. ГАГАРИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ТЕХНИКУМИ

14 АВГУСТГАЧА

Ўзбек тилида олиб бориладиган самолётсозлик ва программа билан бошқариладиган станокларни созлаш ва эксплуатация қилиш мутахассисликлари бўйича

КУНДУЗГИ ВА КЕЧКИ БЎЛИМЛАРНИНГ

Ўзбек группаларига ҳужжатлар қабул қилишни давом эттиради.

Қабул тартиби ҳамма техникумлар учун умумийдир.

Техникум адреси: Тошкент шаҳри, Куйбишев кўчаси, 12-уй. Телефонлар: 33-02-23, 33-10-38.

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

13 август соат 19.30да СССР биринчилиги учун ОЛИЙ ЛИГАНИНГ

«ДИНАМО» (Тбилиси) — «ПАХТАКОР» (Тошкент) **командалари ўртасида**

ФУТБОЛ

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/VIIIда Келинлар қўзғолони, 13/VIIIда Рўйхатларда йўқ, 14/VIIIда Истеҳ-ном.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Ўзбекистон Театр жамияти, маданият ходимларининг республика касаба союз комитети ва Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театри коллективлари Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ўзбекистон театр жамиятининг аъзоси

Қудрат Умарович ХУЖАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан биздириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти коллективи институт таркима секторининг мудири Ҳ. Т. Солиҳова отаси

Тошпўлат СОЛИҲОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П. Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-85-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропаганда — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 02189. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. В. — 186. 4